

На основу члана 16., члана 61. став 1., члана 64. и члана 71. став 1, Закон о управи („Службени гласник БиХ“, број 32/02 и 102/09) и члана 14. става 3. тачка а) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 39/09) генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК

О УТВРЂИВАЊУ ДЕТАЉНИХ МЈЕРА ЗА ПРИМЈЕНУ ЗАЈЕДНИЧКИХ ТЕМЕЉНИХ СТАНДАРДА У ОБЛАСТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

(SECURITY)

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Предмет овог правилника је успостављање детаљних мјера за примјену заједничких темељних стандарда за заштиту цивилног ваздухопловства против незаконитих радњи које могу да угрозе безбједност цивилног ваздухопловства.
- (2) Овај правилник и његови додаци дају основ за јединствено тумачење Анекса 17 Чикашке конвенције о међународном цивилном ваздухопловству.
- (3) Предмет из става 1. овог члана постиже се на један од сљедећих начина:
  - а) прописивањем детаљних мјера за примјену заједничких темељних стандарда за безбједност цивилног ваздухопловства;
  - б) механизмима за контролу усаглашености.

Предмет овог Правилника су опћи прописи из области безбједности цивилног ваздухопловства.

Члан 2.

(Примјењивост)

- (1) Овим Правилником у цјелости ће се примјењивати Додаци I, II, III, IV и V који чине саставне дијелове овог Правилника:
- (2) За примјену овог Правилника користит ће се и Одлуке Европске Комисије које имају тајни карактер и нису предмет објављивања у „Службеном гласнику БиХ“:

Одлука Комисије 2010/774/ЕУ од 23.04.2010. године о детаљним мјерама за примјену заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства (security), које садрже информације дате у тачки (а) члана 18., Уредбе (ЕЦ) 300/2008 која чини Додатак I Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства (“Службени гласник БиХ” број 20/11) (у даљем тексту: Правилник о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства), Одлука Комисије 2010/3572/ЕУ од 30.06.2010. године о детаљним мјерама за примјену заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства (security), које садрже информације дате у тачки (а) члана 18., Уредбе (ЕЦ) 300/2008 која чини Додатак I Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства.

Члан 3.

(Појмови)

- (1) Појмови „Заједница“, „право заједнице“, „Уговор о оснивању Европске заједнице“, „Службени лист Европске уније“, „аеродром Заједнице“ и „држава чланица“ из Уредбе из Додатка I овог Правилника, читат ће се у складу с тачкама 2. и 3. Додатка II ЕСАА Споразума.
- (2) У смислу овог Правилника појмови „национална ваздухопловна власт“ („*national aviation authority*“) и „национална надлежна власт“ („*national competent authority*“) из Уредбе из Додатка I овог Правилника, читат ће се као „Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине“.

Члан 4.

(Додаци)

- (1) Додатак I, II, III, IV и V уз овај Правилник чине његов саставни дио.
- (2) Додатак I из става (1) овог члана представља Уредба (ЕУ) бр. 185/2010 Европске комисије од 04. марта 2010. године којом се утврђују детаљне мјере за примјену заједничких темељних стандарда у области цивилног ваздухопловства (текст од значаја за ЕЕА) како је дефинирано чланом 4. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и стављају ван снаге Уредбе (ЕЦ) 820/2008, 1217/2003, 1486/2003 и 1138/2004.
- (3) Додатак II из става (1) овог члана представља Уредба (ЕУ) бр. 357/2010 Европске комисије од 23. априла 2010. године с анексом а којом се мијења и допуњује (аммендинг) Уредба (ЕУ) бр. 185/2010.
- (4) Додатак III из става (1) овог члана представља Уредба (ЕУ) 358/2010 од 23. априла 2010. године с анексом а којом се мијења и допуњује (*amending*) Уредба (ЕУ) бр. 185/2010 у складу с чланом 4. Уредбе (ЕЦ) 300/2008 и ставом (4) Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010.
- (5) Додатак IV из става (1) овог члана представља Уредба (ЕУ) 573/2010 од 30. јуна 2010. године с анексом а којом се мијења и допуњује (*amending*) Уредба (ЕУ) 185/2010 у складу с чланом 4. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008.
- (6) Додатак V из става (1) овог члана представља Уредба (ЕУ) 983/2010 од 03. новембра 2010. године с анексом а којом се мијења и допуњује (*amending*) Уредба (ЕУ) 185/2010.

Члан 5.

(Измјене и допуне)

- (1) Анекс Уредбе (ЕЦ) 272/2009 која чини Додатак II из члана 4., става (1) и (3) Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства, а који допуњује анекс Уредбе (ЕЦ) 300/2008 која чини Додатак I из члана 4., став (1) и (2) Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства из домена основних заједничких стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства, прецизније:
  - Допуштени методи безбједносних прегледа,
  - Категорије предмета које могу бити забрањене,
  - Контрола приступа: разлози за допуштање приступа на ваздушну страну и безбједносне зоне ограниченог кретања
  - Допуштени методи безбједносних прегледа возила и провођења ограничене и детаљне безбједносне претраге ваздухоплова,

- Критерији за признавање еквивалентности безбједносних стандарда у трећим земљама,
  - Роба и пошта,
  - Материјали и пошта ваздушног оператора: услови за безбједносне прегледе и друге безбједносне контроле,
  - Залихе намјењене потрошњи током лета и залихе намјењене потрошњи на аеродрому,
  - Критерији за дефинирање критичних дијелова безбједносних зона ограниченог кретања,
  - Запошљавање особља и обука,
  - Услови за примјену посебних безбједносних процедура и изузећа од безбједносних контрола.
- (2) Анекс Уредбе (ЕЦ) 297/2010 који чини Додатак III из члана 4., став (1) и (4) Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства, мијења и допуњује анекс Уредбе (ЕЦ) 272/2009 која чини Додатак I из члана 4. став (1) и (3) Правилника о општим прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства из домена основних заједничких стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства, прецизније:
- У дијелу А.3 анекса Уредбе (ЕЦ) 272/2009 тачке (ф) и (г) се допуњују с тачком (х) и
  - Након дијела Б анекса Уредбе (ЕЦ) 272/2009 додаје се дио Б1 „Ликвиди, аеросоли и гелови“

Члан 6.

(Надлежност за провођење Правилника)

За provedбу овог Правилника и припадајућих додатака надлежна је Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, у оквиру надлежности које у подручју из члана 1. Правилника има на основу Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 39/09) као и субјекти релеватни за provedбу мјера заштите цивилног ваздухопловства од аката незаконитог ометања у складу с одговорностима дефинираним у Програму безбједности цивилног ваздухопловства Босне и Херцеговине број: 02-04-2-002/08, одобреног 31.01.2008. године.

Члан 7.

(Тумачење)

У случају нејасноћа у тумачењу овог Правилника и одредаба садржаних у додацима овог Правилника, мјеродаван ће бити текст уредби из додатака овог Правилника на енглеском језику, како су објављени у „Службеном гласнику Европске уније“.

Члан 8.

(Усклађивање прописа)

Програм безбједности цивилног ваздухопловства БиХ ће бити у потпуности усклађен са садржајем овог Правилника и његових додатака.

Члан 9.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Број:1-3-02-2-709-1/11

Датум:11.05.2011.год.

Генерални директор

Ђорђе Ратковица, с.р.

ДОДАТАК I

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) бр. 185/2010

од 04. марта 2010.

о утврђивању детаљних мјера за примјену заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства

(Текст од значаја за ЕЕА)

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА,

узимајући у обзир Уговор о функционирању Европске уније,

узимајући у обзир Уредбу (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о утврђивању заједничких правила у и стављању изван снаге Уредбе (ЕЦ) бр. 2320/2002¹, а посебно њезин члан 4. став 3.,

будући да:

- (1) У складу с чланом 4. ставом 3. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 Комисија треба донијети детаљне мјере за provedбу заједничких основних стандарда из члана 4. става 1. и опште мјере којима се допуњују заједнички основни стандарди из члана 4. става 2. те Уредбе.
- (2) Ако оне садрже осјетљиве мјере безбједности, те се мјере морају сматрати тајним подацима ЕУ-а у смислу Одлуке Комисије 2001/844/ЕЦ, ЕЦСЦ, Еуратом од 29. новембра 2001. о измјенама и допунама унутрашњих правила поступка², како је предвиђено чланом 18. тачком (а) Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и стога се не смију објављивати. Те мјере треба донијети посебно, Одлуком упућеном државама чланицама.
- (3) Уредба (ЕЦ) бр. 300/2008 почиње се примјењивати у цијелости од датума наведеног у provedбеним правилима донесеним у складу с поступком из члана 4. става 2. и члана 4. става 3. те Уредбе, али најкасније од 29. априла 2010. Ова се Уредба стога мора почети примјењивати од 29. априла 2010. како би се ускладила примјена Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката.

---

¹ SL L 97, 9.4.2008., str. 72.

² SL L 317, 3.12.2001., str. 1.

- (4) Методе, укључујући технологије, за откривање текућих експлозива, развит ће се током времена. У складу с технолошким развојем и практичним искуствима, како на разини Заједнице тако и на глобалној разини, Комисија ће по потреби припремити приједлоге за ревизију технолошких и оперативних одредаба за преглед текућина, аеросола и гелова.
- (5) Стога треба ставити ван снаге Уредбе (ЕЦ) бр. 1217/2003 од 4. јула 2003. о утврђивању заједничких захтјева у погледу националних програма контроле квалитета у подручју безбједности цивилног ваздухопловства¹, (ЕЦ) бр. 1486/2003 од 22. августа 2003 о утврђивању поступака provedбе инспекцијских надзора Комисије у подручју безбједности цивилног ваздухопловства². (ЕЦ) бр. 1138/2004 од 21. јуна 2004. о увођењу заједничке дефиниције критичних дијелова безбједносних зона с ограниченим приступом на аеродромима³ и (ЕЦ) бр. 820/2008 од 8. августа 2008. о утврђивању мјера за примјену заједничких основних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства⁴, које су се све односиле на provedбу Уредбе (ЕЦ) бр. 2320/2002 Европскога парламента и Вијећа од 16. децембра 2002. о успостављању заједничких правила у области безбједности цивилног ваздухопловства
- (6) Мјере предвиђене у овој Уредби у складу су с мишљењем Одбора за безбједност цивилног ваздухопловства, успостављеног чланом 19. ставом 1. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ:

Члан 1.

Циљ

Овом се Уредбом утврђују детаљне мјере за провођење заједничких основних стандарда за заштиту цивилног ваздушног промета од аката незаконитог ометања који угрожавају безбједност цивилног ваздухопловства и опште мјере којима се допуњују заједнички основни стандарди.

Члан 2.

Проведбена правила

1. Мјере из члана 1. наведене су у прилогу.
2. У складу с чланом 10. ставом 1. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008, ова се Уредба мора уважити у националним програмима безбједности цивилног ваздухопловства

---

¹ SL L 169, 8.7.2003., str. 44.

² SL L 213, 23.8.2003., str. 3.

³ SL L 221, 22.6.2004., str. 6.

⁴ SL L 221, 19.8.2008., str. 8.

Члан 3.

Стављање ван снаге

Уредбе (ЕЦ) бр. 1217/2003, (ЕЦ) бр. 1486/2003, (ЕЦ) бр. 1138/2004 и (ЕЦ) бр. 820/2008 стављају се ван снаге с учинком од 29. априла 2010.

Члан 4.

Ступање на снагу

Ова Уредба ступа на снагу 20. дан након њезине објаве у *Службеном листу Европске уније*.

Примјењује се од 29. априла 2010.

Ова Уредба у цијелости обавезује и непосредно се примјењује у свим државама чланицама.

Састављено у Брухеллесу 4. марта 2010.

За Комисију

Предсједник

José Manuel BARROSO

ПРИЛОГ

1. БЕЗБЈЕДНОСТ АЕРОДРОМА

1.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1.0.1 Уколико није другачије наведено, надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект одговоран у складу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу.

1.0.2 У смислу овог поглавља, ваздухоплов, аутобус, возило за пријевоз пртљага или друга пријевозна средства, или пјешачки пут или коридор између ваздухоплова и терминала, сматрају се дијелом аеродрома.

У смислу овог поглавља, „заштићена пртљага“ значи прегледану предану пртљагу у одласку која је физички заштићена, како би се спријечило уношење било каквих предмета.

1.0.3 Не доводећи у питање мјерила за одступања, како су наведена у Уредби (ЕЦ) бр. 272/2009, надлежно тијело може допустити посебне безбједносне поступке или изузећа у вези са заштитом и безбједношћу подручја ваздушне стране на аеродромима у оне дане у којима нема више од осам планираних одлазних летова, под условом да у било које одређено вријеме само један ваздухоплов треба утоварити, истоварити, укрцати или искрцати, било унутар критичног дијела безбједносне зоне ограниченог приступа или на аеродрому која не спада у подручје примјене тачке 1.1.3.

1.1 ЗАХТЈЕВИ ПРИ ПЛАНИРАЊУ АЕРОДРОМА

1.1.1 Границе

1.1.1.1 Границе између јавног дијела аеродрома, ваздушне стране, безбједносних зона ограниченог приступа, критичних дијелова и, када је примјерено, ограничених подручја, морају бити јасно распознатљиве на сваком аеродрому како би се осигурало подузимање примјерених мјера безбједности у сваком од тих подручја.

1.1.1.2 Граница између јавног дијела аеродрома и ваздушне стране мора бити физичка препрека која је јасно видљива општој јавности и која особи онемогућава неовлаштени приступ.

1.1.2. Безбједносне зоне ограниченог приступа

1.1.2.1 Безбједносне зоне ограниченог приступа укључују најмање сљедеће:

(а) дио аеродрома у који имају приступ прегледани одлазећи путници; и

(б) дио аеродрома кроз који може пролазити или у којем се може држати прегледана одлазећа предана пртљага, осим ако је ријеч о заштићеној пртљази; и

(ц) дио аеродрома намијењен за паркирање ваздухоплова ради укрцаја или утовара.

1.1.2.2 Дио аеродрома сматра се безбједносном зоном ограниченог приступа најмање током обављања активности из тачке 1.1.2.1.

Када се успостави безбједносна зона ограниченог приступа, непосредно прије успостављања таквог подручја обавља се безбједносна претрага дијелова који су могли бити контаминирани како би се одговарајуће осигурало да на том подручју нема забрањених предмета. Сматра се да је ова одредба испуњена за ваздухоплове који се подвргавају детаљној безбједносној претрази ваздухоплова.

1.1.2.3 Кадгод су неовлаштене особе могле имати приступ у безбједносну зону ограниченог приступа, обавља се безбједносна претрага дијелова који су могли бити контаминирани чим је то могуће како би се одговарајуће осигурало да на том подручју нема забрањених предмета. Сматра се да је ова одредба испуњена за ваздухоплове који се подвргавају детаљној безбједносној претрази ваздухоплова.

1.1.3 Критични дијелови безбједносних зона ограниченог приступа

1.1.3.1 Критични дијелови се успостављају на аеродромима у којима више од 40 особа има аеродромску идентификацијску картицу којом се омогућује приступ у безбједносне зона ограниченог приступа.

1.1.3.2 Критични дијелови укључују најмање сљедеће:

(а) све дијелове аеродрома у који имају приступ прегледани одлазећи путници; и

(б) све дијелове аеродрома кроз који може пролазити или у којем се може држати прегледана одлазећа предана пртљага, осим ако је ријеч о заштићеној пртљази.

Дио аеродрома сматра се критичним дијелом најмање током обављања активности из тачке (а) или (б).

1.1.3.3. Када се успостави критични дио, непосредно прије успостављања таквог дијела обавља се сигурносна претрага дијелова који су могли бити контаминирани како би се одговарајуће осигурало да на том дијелу нема забрањених предмета. Сматра се да је ова одредба испуњена за ваздухоплове који се подвргавају детаљној сигурносној претрази ваздухоплова.

1.1.3.4 Кадгод су непрегледане особе могле имати приступ у критичне дијелове, обавља се сигурносна претрага дијелова који су могли бити контаминирани, чим је то могуће, како би се одговарајуће осигурало да на њима нема забрањених предмета.

Сматра се да је ова одредба испуњена за ваздухоплове који се подвргавају детаљној или ограниченој сигурносној претрази ваздухоплова.

Ова се одредба не примјењује када су приступ у ове дијелове имале особе обухваћене тачком 1.3.2 и тачком 4.1.1.7.

Особе које долазе из трећих земаља, осим оних наведених у Прилогу 4-Б, сматрају се непрегледаним собама.

1.2 КОНТРОЛА ПРИСТУПА

1.2.1 Приступ на зрачну страну

1.2.1.1 Приступ на ваздушну страну може се одобрити само ако особе и возила имају утемељен разлог да буду тамо.

1.2.1.2 Да би се особи допустио приступ на ваздушну страну, она мора код себе имати овлаштење.

1.2.1.3 Да би се возилу допустио приступ на ваздушну страну, на њему се мора налазити дозвола за возило.

1.2.1.4 Особе које се налазе на ваздушној страни морају на захтјев, у сврху контроле, показати своје овлаштење.

1.2.2 Приступ у безбједносне зона ограниченог приступа

1.2.2.1 Приступ у безбједносне зоне ограниченог приступа може се одобрити само ако особе и возила имају утемељен разлог да буду тамо.

1.2.2.2 Да би се особи допустио приступ у сигурносну зону ограниченог приступа, она мора показати једно од сљедећих овлаштења:

(а) ваљану карту за улазак у ваздухоплов или еквивалентну исправу; или

(б) ваљану идентификацијску картицу посаде; или

(ц) ваљану аеродромску идентификацијску картицу; или

(д) ваљану идентификацијску картицу националног надлежног тијела; или

(е) ваљану идентификацијску картицу надлежног тијела за сукладност коју признаје надлежно национално тијело.

1.2.2.3 Да би се возилу допустио приступ у безбједносне зоне ограниченог приступа, на њему се мора налазити ваљана дозвола за возило.

1.2.2.4 Карта за улазак у ваздухоплов или еквивалентна исправа из тачке 1.2.2.2 подтачке (а) провјерава се прије него што се особи допусти приступ у сигурносну зону ограниченог приступа како би се примјерено провјерила њезина ваљаност.

Картице из тачке 1.2.2.2 подтачака (б) – (е), провјеравају се прије него што се особи допусти приступ у сигурносну зону ограниченог приступа како би се примјерено провјерила њихова ваљаност и припадност иматељу.

1.2.2.5 Како би се спријечио неовлаштен приступ у безбједносне зоне ограниченог приступа, приступне тачке надзиру:

(а) електронички сустав, који ограничава приступ на једну по једну особу; или

(б) овлаштене особе које проводе контролу приступа.

1.2.2.6 Прије него што се возилу допусти приступ у сигурносну зону ограниченог приступа провјерава се дозвола за возило како би се примјерено провјерила њезина ваљаност и припадност возилу.

1.2.2.7 Приступ у безбједносне зоне ограниченог приступа подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.2.3 Захтјеви за идентификацијске картице посаде и аеродромске идентификацијске картице Заједнице

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

1.2.3.1 Идентификацијска картица посаде за члана посаде запосленог код ваздушног пријевозника Заједнице и аеродромска идентификацијска картица могу се издати само особи која има оперативну потребу и за коју је успјешно обављена провјера прошлости у складу с тачком 11.1.3.

1.2.3.2 Идентификацијска картица посаде и аеродромска идентификацијска картица издају се најдуже за раздобље од пет година.

1.2.3.3 Идентификацијска картица особе за коју провјера прошлости није задовољавајућа, одмах се повлачи.

1.2.3.4 Идентификацијска картица се носи на видљивом мјесту, најмање кадгод се њезин имаоц налази у сигурносној зони ограниченог приступа.

Особа одговорна за provedбу тачке 1.5.1 подтачке (ц) провјерава и, ако је примјерено, пријављује особу која у сигурносној зони ограниченог приступа, осим подручја на којима се налазе путници, не носи своју картицу на видљивом мјесту.

1.2.3.5 Идентификацијска се картица без одлагања враћа субјекту који ју је издао:

(а) на захтјев субјекта који ју је издао; или

(б) при престанку радног односа; или

(ц) при промјени послодавца; или

(д) при промјени потребе приступа у подручја за која је одобрење било издано; или

(е) по истеку ваљаности картице; или

(ф) у случају повлачења картице.

1.2.3.6 Издаватеља картице се одмах обавјешћује о губитку, крађи или пропусту враћања идентификацијске картице.

1.2.3.7 Електроничка се картица након враћања, истека, повлачења или обавијести о губитку, крађи или пропусту враћања одмах ставља изван снаге.

1.2.3.8 Идентификацијске картице посаде и аеродромске идентификацијске картице Заједнице подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.2.4 Додатни захтјеви за идентификацијске картице посаде Заједнице

1.2.4.1 На идентификацијској картици члана посаде запосленог код ваздушног пријевозника Заједнице, мора се налазити:

(а) име и фотографија имаоца; и

(б) назив ваздушног пријевозника; и

(ц) ријеч "crew" на енглеском језику, што се мора почети примјењивати најкасније пет година након ступања на снагу ове Уредбе; и

(д) датум истека ваљаности, што се мора почети примјењивати најкасније пет година након ступања на снагу ове Уредбе.

1.2.5 Додатни захтјеви за аеродромске идентификацијске картице

1.2.5.1 На аеродромској идентификацијској картици мора се налазити:

- (а) име и фотографија имаоца; и
- (б) назив послодавца имаоца, осим ако је електронски програмирана; и
- (ц) назив издаваоца или аеродрома; и
- (д) подручја за која имаоц има овлаштење за приступ; и
- (е) датум истека ваљаности, осим ако је електронски програмирана.

Називи и подручја приступа могу се замијенити еквивалентном идентификацијом.

1.2.5.2 Како би се спријечила злоупотреба аеродромских идентификацијских картица, успоставља се систем којим се примјерено осигурава откривање покушаја употребе картица које су биле изгубљене, украдене или нису биле враћене. Након откривања, подузимају се одговарајуће мјере.

1.2.6 Захтјеви за пропуснице за возила

1.2.6.1 Пропусница за возило може се издати само ако се утврди оперативна потреба.

1.2.6.2 Пропусница за возило мора бити специфична за одређено возило и садржавати:

- (а) подручја за која има овлаштење за приступ; и
- (б) датум истека ваљаности.

На електроничким пропусницама за возило не морају бити приказана подручја за која возило има овлаштење за приступ нити датум истека ваљаности, под условом да се ови подаци могу електронички прочитати и провјерити прије одобравања приступа у безбједносне зоне ограниченог приступа.

1.2.6.3 Електроничка пропусница за возило мора бити причвршћена на возило на начин којим се осигурава њезина непреносивост.

1.2.6.4 Пропусница за возило мора се налазити на видљивом мјесту, кадгод се возило налази на ваздушној страни.

1.2.6.5 Пропусница за возило се без одлагања враћа субјекту који ју је издао:

- (а) на захтјев субјекта који ју је издао; или
- (б) када се возило више не употребљава за приступ ваздушној страни; или
- (ц) по истеку ваљаности пропуснице, осим у случају када се њезина ваљаност аутоматски поништава.

1.2.6.6 Издаваатеља се одмах обавјешћује о губитку, крађи или пропусту враћања пропуснице за возило.

1.2.6.7 Електронска се пропусница за возило након враћања, истека, повлачења или обавијести о губитку, крађи или пропусту враћања одмах ставља ван снаге.

1.2.6.8 Како би се спријечила злоупотреба пропусница за возила, успоставља се систем којим се примјерено осигурава откривање покушаја употребе пропусница за возила које су биле изгубљене, украдене или нису биле враћене. Након откривања, подузимају се одговарајуће мјере.

1.2.7 Приступ уз пратњу

1.2.7.1 Чланови посаде, осим оних који имају ваљану аеродромску идентификацијску картицу, морају имати сталну пратњу када се налазе у безбједносним зонама ограниченог приступа, осим у:

(а) подручјима у којима се могу налазити путници; и

(б) подручјима у непосредној близини ваздухоплова којим су дошли или којим ће отићи; и

(ц) подручјима намијењеним за посаде.

1.2.7.2 Изузетно се особа може изузети од захтјева из тачке 1.2.5.1 и обвеза провјере прошлости, под условом да има сталну пратњу када се налази у безбједносним зонама ограниченог приступа.

1.2.7.3 Пратња мора:

(а) имати ваљану идентификацијску картицу из тачке 1.2.2.2 подтачака (ц), (д) или (е); и

(б) бити овлаштена за праћење у безбједносним зонама ограниченог приступа; и

(ц) имати праћену особу или особе стално у изравном видокругу; и

(д) примјерено осигурати да праћена особа или особе не почине никакво нарушавање безбједности.

1.2.7.4 Возило се може изузети од захтјева из тачке 1.2.6, под условом да има сталну пратњу када се налази на ваздушној страни.

1.2.8 Остала изузећа

Остала изузећа подлијежу одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.3 ПРЕГЛЕД ОСОБА КОЈЕ НИСУ ПУТНИЦИ И ПРЕДМЕТА КОЈЕ ОНИ НОСЕ СА СОБОМ

1.3.1 Преглед особа које нису путници и предмета које они носе са собом

1.3.1.1 Преглед особа које нису путници и предмета које они носе са собом обавља се на исти начин као преглед путника и кабинске пртљаге.

1.3.1.2 За преглед особа које нису путници примјењују се тачке 4.1.1.1 – 4.1.1.6 и 4.1.1.8.

1.3.1.3 За преглед предмета које са собом носе особе које нису путници примјењују се тачке 4.1.2.1 – 4.1.2.9 и 4.1.2.12.

1.3.1.4 Предмете наведене у Прилогу 4-Ц може са собом носити само особа која је за то овлаштена како би могла обављати послове битне за рад аеродрома или ваздухоплова или за извођење задаћа током лета.

1.3.1.5 Када се особе које нису путници и предмети које они носе са собом морају трајно насумично прегледавати, учесталост тих прегледа одређује надлежно тијело на темељу оцјене ризика.

1.3.1.6 Преглед особа које нису путници и предмета које они носе са собом подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.3.2 Изузећа и посебни поступци прегледа

1.3.2.1 Надлежно тијело може, из објективних разлога, допустити изузеће од прегледа за особе које нису путници или за њих предвидјети посебне поступке прегледа, под условом да их прати особа овлаштена за праћење у складу с тачком 1.2.7.3.

1.3.2.2 Прегледане особе које нису путници, које привремено напуштају критичне дијелове, могу се при повратку изузети од прегледа под условом да су биле под сталним надзором овлаштених особа, достатним за осигуравање да у те критичне дијелове не унесу забрањене предмете.

1.3.2.3 Изузећа и посебни поступци прегледа подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.4 ПРЕГЛЕД ВОЗИЛА

1.4.1 Возила која улазе у критичне дијелове

1.4.1.1 Сва се возила прије улаза у критичне дијелове прегледавају. У раздобљу од прегледа до улаза у критичне дијелове морају бити заштићена од незаконитог уплитања.

1.4.1.2 Возач и други путници не смију током прегледа бити у возилу. Своје личне предмете морају узети из возила и однијети их са собом на преглед.

1.4.1.3 Морају постојати утврђене методологије којима се осигурава насумичност избора подручја за преглед.

1.4.1.4 Возила која улазе у критичне дијелове подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.4.2 Возила која улазе у безбједносне зоне ограниченог приступа, осим критичних дијелова

1.4.2.1 Возач и други путници не смију током прегледа бити у возилу. Своје личне предмете морају узети из возила и однијети их са собом на преглед.

1.4.2.2 Морају постојати утврђене методологије којима се осигурава насумичност избора возила и подручја за преглед.

1.4.2.3 Возила која улазе у безбједносне зоне ограниченог приступа, осим критичних дијелова, подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.4.3 Методе прегледа

1.4.3.1 Ручна претрага се састоји од темељите ручне провјере одабраних подручја, укључујући садржај, како би се примјерено осигурало да у њима нема забрањених предмета.

1.4.3.2 Сљедеће се методе могу користити само као допунски начини прегледа:

(а) пси за откривање експлозива; и

(б) опрема за откривање трагова експлозива (ЕТД).

1.4.3.3 Методе прегледа подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.4.4. Изузећа и посебни поступци прегледа

1.4.4.1 Надлежно тијело може, из објективних разлога, допустити изузеће возила од прегледа или за њих предвидјети посебне поступке прегледа, под условом да ох прати особа овлаштена за праћење у складу с тачком 1.2.7.3.

1.4.4.2 Изузећа и посебни поступци прегледа подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

1.5 НАДЗОР, ПАТРОЛЕ И ДРУГЕ ФИЗИЧКЕ КОНТРОЛЕ

1.5.1 Надзор или патроле се подузимају ради праћења:

(а) граница између јавног дијела аеродрома, зрачне стране, безбједносних зона ограниченог приступа, критичних дијелова и, када је примјерено, ограничених подручја; и

(б) подручја терминала и подручја непосредне околице терминала која су доступна јавности, укључујући паркиралишта и цесте; и

(ц) показивања и ваљаности идентификацијских картица особа у безбједносним зонама ограниченог приступа осим у оним подручјима у којима се налазе путници; и

(д) показивања и ваљаности пропусница за возила када се налазе на ваздушној страни; и

(е) предане пртљаге, терета и поште, залиха за опскрбу током лета те поште и материјала ваздушног пријевозника у критичним дијеловима који чекају на утовар.

1.5.2 Учесталост и начини извођења надзора и патрола темеље се на оцјени ризика коју обавља надлежно тијело, уважавајући:

(а) величину аеродрома, укључујући број и природу операција; и

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(б) распоред аеродрома, посебно међусобне односе између подручја успостављених на аеродрому; и

(ц) могућности и ограничења начина извођења надзора и патрола.

Дијелови оцјене ризика који се односе на учесталост и начине извођења надзора и патрола, на захтјев се стављају на располагање у писаном облику за потребе праћења усклађености.

1.5.3 Надзори и патроле се не изводе по предвидивом распореду. Ваљаност идентификацијских картица провјерава се насумично.

1.5.4 Морају постојати мјере које одвраћају особе од нарушавања безбједносних контролних тачака и које у случају таквог нарушавања омогућују брзо рјешавање и отклањање нарушавања и његових посљедица.

2. ОГРАНИЧЕНА ПОДРУЧЈА НА АЕРОДРОМИМА

Нема одредаба у овој Уредби.

3. БЕЗБЈЕДНОСТ ВАЗДУХОПЛОВА

3.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

3.0.1 Уколико није другачије наведено, provedбу мјера наведених у овом поглављу осигурава ваздушни пријевозник за своје ваздухоплове.

3.0.2 Треће земље за које се признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима што се тиче заштите ваздухоплова, наведене су у Прилогу 3-Б.

3.0.3 Ваздухоплов се не мора подвргнути ограниченој сигурносној претрази. Он се подвргава детаљној сигурносној претрази ваздухоплова у складу с тачком 3.1.

3.0.4 Оператор аеродрома на захтјев обавјештава ваздушног пријевозника о томе налази ли се његов ваздухоплов у критичном дијелу или не. Када то није јасно, претпоставља се да се ваздухоплов налази у дијелу који није критичан дио.

3.0.5 Када се ради промјене сигурносног статуса неко подручје више не сматра критичним дијелом, аеродром о томе обавјештава оне пријевознике којих се то тиче.

3.1 ДЕТАЉНА БЕЗБЈЕДНОСНА ПРЕТРАГА ВАЗДУХОПЛОВА

3.1.1 Када се обавља детаљној безбједносној претрази ваздухоплова.

3.1.1.1 Ваздухоплов се подвргава детаљној сигурносној претрази увијек када постоји разлог за сумњу да су у њега могле имати приступ неовлаштене особе.

3.1.1.2 Детаљна сигурносна претрага ваздухоплова састоји се од прегледа одређених подручја ваздухоплова утврђених у посебној одлуци Комисије.

3.1.1.3 Ваздухоплов који долази на критични дио из треће земље која није наведена у Прилогу 3-Б, подвргава се детаљној сигурносној претрази ваздухоплова сваки пут након искрцаја путника и/или истовара пртљажног простора.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

3.1.1.4 Ваздухоплов који долази из државе чланице у којој је био у провозу након доласка из треће земље која није наведена у Прилогу 3-Б, сматра се ваздухопловом који долази из треће земље.

3.1.1.5 Када треба извести детаљну сигурносну претрагу ваздухоплова, такођер се одређује додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

3.1.2 Како се изводи детаљна сигурносна претрага ваздухоплова

Како се изводи детаљна сигурносна претрага ваздухоплова, одређује се одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

3.1.3 Информације о детаљној сигурносној претрази ваздухоплова

О детаљној сигурносној претрази ваздухоплова у одлазном лету биљеже се сљедеће информације и похрањују на мјесту које није у ваздухоплову током трајања лета или 24 часа, овисно што је дуже:

- број лета, и
- одредиште, и
- исходиште претходног лета, и
- навод о томе да ли је била обављена детаљна сигурносна претрага ваздухоплова.

Ако је детаљна сигурносна претрага ваздухоплова била обављена, информације такођер укључују:

- датум и вријеме обављања детаљне сигурносне претраге ваздухоплова, и
- име и потпис особе одговорне за извођење детаљне безбједносне претраге ваздухоплова.

3.2 ЗАШТИТА ВАЗДУХОПЛОВА

3.2.1. Заштита ваздухоплова – општенито

3.2.1.1 Без обзира на то гдје је ваздухоплов на аеродрому паркиран, он мора бити заштићен од неовлаштеност приступа, на начин да се:

(а) осигура да се особе које покушају остварити неовлаштени приступ спријече без одлагања; или

(б) затворе његова вањска врата. Ако се ваздухоплов налази у критичном дијелу сматра се да су вањска врата, којима се не може приступити с тла, затворена, ако су помагала за приступ одмакнута и смјештена довољно далеко од ваздухоплова како би се приступ примјерено спријечио; или

(ц) употребљавају електронски уређаји којима се тренутачно открива неовлаштени приступ.

3.2.1.2 Тачка 3.2.1.1 се не примјењује на ваздухоплов паркиран у хангару који је закључан или на други начин заштићен од неовлаштеност приступа.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

3.2.2 Додатна заштита ваздухоплова са затвореним вањским вратима у дијелу који није критични дио

3.2.2.1 Када су вањска врата затворена и ваздухоплов се налази у дијелу који није критични дио, свака вањска врата морају такођер:

(а) имати одмакнута помагала за приступ; или

(б) бити забртвљена; или

(ц) бити закључана; или

(д) бити под надзором.

Тачка (а) се не односи на врата којима се може приступити с тла.

3.2.2.2 Када су помагала за приступ одмакнута од врата којима се не може приступити с тла, она се морају смјестити довољно далеко од ваздухоплова како би се приступ примјерено спријечио.

3.2.2.3 Када су вањска врата закључана, могу их откључати само особе које за то имају оперативну потребу.

3.2.2.4 Када су вањска врата под надзором, надзором се осигурава тренутачно откривање неовлаштеног приступа ваздухоплову.

3.2.2.5 Заштита ваздухоплова са затвореним вањским вратима у дијелу који није критични дио подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 3-А

ДЕТАЉНА БЕЗБЈЕДНОСНА ПРЕТРАГА ВАЗДУХОПЛОВА

Детаљне одредбе за детаљну сигурносну претрагу ваздухоплова утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 3-Б

ЗАШТИТА ВАЗДУХОПЛОВА

ТРЕЋЕ ЗЕМЉЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРИЗНАЈЕ ДА ПРИМЈЕЊУЈУ СТАНДАРДЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЕКВИВАЛЕНТНЕ ЗАЈЕДНИЧКИМ ОСНОВНИМ СТАНДАРДИМА

Што се тиче заштите ваздухоплова, за сљедеће се треће земље признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима:

4. ПУТНИЦИ И КАБИНСКА ПРТЉАГА

4.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

4.0.1 Уколико није другачије наведено, надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект одговоран у складу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу.

4.0.2 Треће земље за које се признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима што се тиче путника и кабинске пртљаге, наведене су у Прилогу 4-Б.

4.0.3 Путници и њихова кабинска пртљага, који долази из државе чланице, у којој је ваздухоплов био у провозу након доласка из треће земље, која није наведена у Прилогу 4-Б, сматрају се путницима и кабинском пртљагом који долази из треће земље, осим у случају када постоји потврда да су ти путници и њихова кабинска пртљага били прегледани у тој држави чланици.

4.0.4 У смислу овог поглавља, 'текућине, аеросоли и гелови' (ЛАГ) укључују пасте, лосионе, мјешавине текућих/крутих твари и садржаје у спремницима под притиском, као што су зубна паста, гел за косу, пића, јухе, сирупи, парфеме, пјене за бријање и друге ствари сличне конзистенције.

4.1 ПРЕГЛЕД ПУТНИКА И КАБИНСКЕ ПРТЉАГЕ

4.1.1 Преглед путника

4.1.1.1 Прије прегледа, путници морају скинути капуте и јакне који се прегледавају као кабинска пртљага.

4.1.1.2 Путници се прегледавају:

(а) ручном претрагом; или

(б) пролазом кроз опрему за откривање метала (WТМД).

Када особа која обавља преглед не може утврдити носи ли путник забрањене предмете или не, путнику се не допушта приступ у сигурносно подручје ограниченог приступа или га се подвргава поновном прегледу док особа која обавља преглед не буде задовољна резултатом.

4.1.1.3 Када се обавља ручна претрага, она се изводи на начин да се њоме примјерено осигурава да особа не носи забрањене предмете.

4.1.1.4 Када се огласи аларм опреме WТМД, мора се утврдити узрок аларма.

4.1.1.5 Ручна опрема за откривање метала (ХХМД) може се користити само као допунски начин прегледа. Њоме се не могу надомјестити захтјеви за ручном претрагом.

4.1.1.6 Када се дозволи уношење живе животиње у кабину ваздухоплова, она се прегледава или као путник или као кабинска пртљага.

4.1.1.7 Надлежно тијело може одредити категорије путника који, из објективних разлога, подлијежу посебним поступцима прегледа или се могу изузети од прегледа. О тако утврђеним категоријама мора се обавијестити Комисија.

4.1.1.8 Преглед путника подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

4.1.2 Преглед кабинске пртљаге

4.1.2.1 Прије прегледа, из кабинске пртљаге се морају извадити пријеносна рачунала и други већи електрични уређаји, и њих се прегледава посебно.

4.1.2.2 Прије прегледа, из кабинске пртљаге се морају извадити ЛАГ-ови, и њих се прегледава посебно, осим у случају када се опремом која се користи за преглед кабинске пртљаге може прегледати и више затворених spremника ЛАГ-ова унутар пртљаге.

Када се ЛАГ-ови ваде из кабинске пртљаге, путник мора показати:

(а) све ЛАГ-ове у појединачним spremницима чија запремина није већа од 100 милилитара или еквивалентно, у једној прозирној пластичној врећици запремине до 1 литре која се може поновно сигурносно затворити, при чему је та пластична врећица примјерено попуњена и потпуно затворена; и

(б) друге ЛАГ-ове одвојено.

4.1.2.3 Кабинска се пртљага прегледава:

(а) ручном претрагом; или

(б) рендгенском опремом; или

(ц) системима за откривање експлозива (ЕДС).

Када особа која обавља преглед не може утврдити садржи ли кабинска пртљага било какве забрањене предмете или не, она се одбија или се подвргава поновном прегледу док особа која обавља преглед не буде задовољна резултатом.

4.1.2.4 Ручна претрага кабинске пртљаге састоји се од ручне провјере пртљаге, укључујући њезин садржај, како би се примјерено осигурало да она не садржи забрањене предмете.

4.1.2.5 Када се користи рендгенска опрема или ЕДС, особа која обавља преглед мора погледати сваку слику.

4.1.2.6 Када се користи рендгенска опрема или ЕДС, сви се аларми морају ријешити на задовољство особе која обавља преглед како би се примјерено осигурало да се у сигурносно подручје ограниченог приступа или у ваздухоплов не унесу било какви забрањени предмети.

4.1.2.7 Када се користи рендгенска опрема или ЕДС, сваки предмет чија густоћа смањује могућност особе која обавља преглед да анализира садржај кабинске пртљаге, мора се извадити из пртљаге. Пртљага се прегледава поновно, а извађени предмет се прегледава посебно као кабинска пртљага.

4.1.2.8 Свака торба за коју се утврди да садржи већи електрични уређај прегледава се поновно након што се уређај из ње извади, а електрични уређај се прегледава посебно.

4.1.2.9 Пси за откривање експлозива и опрема за откривање трагова експлозива (ЕТД) могу се користити само као допунски начин прегледа.

4.1.2.10 Надлежно тијело може одредити категорије кабинске пртљаге које, из објективних разлога, подлијежу посебним поступцима прегледа или се могу изузети од прегледа. О тако утврђеним категорија мора се обавијестити Комисија.

4.1.2.11 Надлежно тијело може допустити да се дипломатска торба изузме од прегледа или подвргне посебним безбједносним поступцима, под условом да су испуњени захтјеви Бечке конвенције о дипломатским односима.

4.1.2.12 Преглед кабинске пртљаге подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

4.1.3 Преглед текућина, аеросола и гелова (ЛАГ)

4.1.3.1 ЛАГ-ови се прегледавају:

- (а) рендгенском опремом;
- (б) суставима за откривање експлозива (ЕДС);
- (ц) опремом за откривање трагова експлозива (ЕТД);
- (д) тракама за испитивање кемијских реакција; или
- (е) скенерима за текућине у боцама.

4.1.3.2 Кушање или тестирање на кожи могу се употријебити као допунски начини прегледа.

4.1.3.3 Преглед ЛАГ-ова подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

4.1.3.4 ЛАГ-ови које путници носе са собом могу се изузети од прегледа ако:

(а) се налазе у појединачним спремницима чија запремина није већа од 100 милилитара или еквивалентно, у једној прозирној пластичној врећици запремине до 1 литре која се може поновно сигурносно затворити, при чему је та пластична врећица примјерено попуњена и потпуно затворена; или

(б) су намијењени за употребу током путовања и потребни било ради медицинских или посебних прехранбених потреба, укључујући храну за бебе. Ако се од путника то затражи, он мора предочити доказ о аутентичности изузете текућине; или

(ц) су купљени на ваздушној страни иза тачке прегледа пропусница за улазак у ваздухоплов, у продаваоницама које подлијежу одобреним безбједносним поступцима који су дио програма безбједности аеродрома, под условом да је текућина запакирана у врећицу која се не може отворити без видљивог оштећења и која представља задовољавајући доказ да је роба купљена тог дана на том аеродрому; или

(д) су купљени у сигурносној зони ограниченог приступа у продавницама које подлијежу одобреним безбједносним поступцима који су дио програма безбједности аеродрома; или

(е) су купљени на неком другом аеродрому Заједнице, под условом да је текућина запакована у врећицу која се не може отворити без видљивог оштећења и која представља задовољавајући доказ да је роба купљена тог дана на ваздушној страни тог аеродрома; или

(ф) су купљени у ваздухоплову ваздушног пријевозника Заједнице, под условом да је текућина запакирана у врећицу која се не може отворити без видљивог оштећења и која представља задовољавајући доказ да је роба купљена тог дана у том ваздухоплову.

4.2 БЕЗБЈЕДНОСТ ПУТНИКА И КАБИНСКЕ ПРТЉАГЕ

Безбједност путника и кабинске пртљаге подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

4.3 ПОТЕНЦИЈАЛНО НЕПОСЛУШНИ ПУТНИЦИ

4.3.1 Надлежно тијело мора унапријед у писаном облику обавијестити ваздушног пријевозника о томе да у његов ваздухоплов планира укрцати потенцијално непослушног путника.

4.3.2 Ова обавијест мора укључивати сљедеће податке:

(а) идентитет и спол особе; и

(б) разлог за пријевоз; и

(ц) име и положај пратиоца, ако је осигурана пратња; и

(д) оцјену ризика коју је обавило надлежно тијело, укључујући разлоге за праћење или праћење; и

(е) договор о сједалу које се утврђује унапријед, ако је потребно; и

(ф) природу расположивих путних докумената.

Ваздушни пријевозник ставља ове информације на располагање заповједнику ваздухоплова прије укрцаја путника у ваздухоплов.

4.3.3 Надлежно тијело мора осигурати да особе којима је законито одузета слобода увијек имају пратњу.

4.4 ЗАБРАЊЕНИ ПРЕДМЕТИ

4.4.1 Путници не смију у безбједносне зоне ограниченог приступа или у ваздухоплов уносити предмете наведене у Прилогу 4-Ц.

4.4.2 Изузеће од тачке 4.4.1 може се одобрити под условом:

(а) да је надлежно тијело дало пристанак да се предмет може унијети; и

(б) да је ваздушни пријевозник обавијештен о путнику и предмету који он носи, прије укрцаја путника у ваздухоплов; и

(ц) да су испуњена важећа правила безбједности.

Ти се предмети потом смјештају у ваздухоплов у сигурним условима.

4.4.3 ваздушни пријевозник осигурава да се путници прије обављања пријаве за лет обавијесте о забрањеним предметима који су наведени у Прилогу 4-Ц.

ПРИЛОГ 4-А

ЗАХТЈЕВИ ЗА РУЧНУ ПРЕТРАГУ

Детаљни захтјеви за ручну претрагу утврђени су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 4-Б

ПУТНИЦИ И КАБИНСКА ПРТЉАГА

ТРЕЋЕ ЗЕМЉЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРИЗНАЈЕ ДА ПРИМЈЕЊУЈУ СТАНДАРДЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЕКВИВАЛЕНТНЕ ЗАЈЕДНИЧКИМ ОСНОВНИМ СТАНДАРДИМА

Што се тиче путника и кабинске пртљаге, за слједеће се треће земље признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима:

ПРИЛОГ 4-Ц

ПУТНИЦИ И КАБИНСКА ПРТЉАГА

ПОПИС ЗАБРАЊЕНИХ ПРЕДМЕТА

Не доводећи у питање важећа правила безбједности, путницима се не допушта уношење слједећих предмета у безбједносне зоне ограниченог приступа и у ваздухоплов:

(а) пиштољи, ватрено оружје и друге справе које избацују стрелјиво – справе које могу, или се чини да могу, бити употријебљене како би узроковале озбиљну озљеду избацивањем стрелјива, укључујући:

- ватрено оружје свих врста, као што су пиштољи, револвери, пушке, сачмарице
- играчке у облику оружја, реплике и имитације ватреног оружја, које би се забуном могле сматрати правим оружјем
- саставне дијелове ватреног оружја, осим телескопских нишана
- оружје с компримираним зраком или ЦО₂, као што су пиштољи, сачмарице, пушке и ваздушнице с пластичним куглицама
- сигналне и стартне пиштоље
- лукове, самостреле и стрјелице
- подводне пушке с харпуном или остима

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

- праћке и катапулте;

(б) направе за омамљивање – направе које су намијењене посебно за омамљивање или имобилизацију, укључујући:

- шокере, као што су електро-шокери, тасери и електричне палице

- направе за омамљивање и убијање животиња

- хемикалије, плинове и распршиваче за ослабљивање и онеспособљавање, као што су распршивачи на бази мушката, распршивачи на бази папра, распршивачи на бази паприке, сузавци, киселински распршивачи и распршивачи за одбијање животиња;

(ц) предмети с оштрим врхом или оштрим рубом - предмети с оштрим врхом или оштрим рубом који се могу употријебити за наношење озбиљних озљеда, укључујући:

- предмете намијењене за сјечење, као што су сјекире, сјекирице и сјекачи

- сјекире за лед и пијукe за лед

- бритве

- ножеве за резање амбалаже

- ножеве с оштрицама дужим од 6 цм

- шкаре с оштрицама дужим од 6 цм мјерено од упоришта

- опрему за борилачке вјештине с оштрим врхом или оштрим рубом

- мачеве и сабље;

(д) обртнички алати – алати који се могу употријебити било за наношење озбиљних озљеда или за угрожавање безбједности ваздухоплова, укључујући:

- пајсере

- бушилице и сврдла за бушење, укључујући бежичне пријеносне електричне бушилице

- алате с оштрицом или дршком дужом од 6 цм који се могу употријебити као оружје, као што су одвијачи и длијета

- пиле, укључујући бежичне пријеносне моторне пиле

- летлампе

- пиштоље за вијке и пиштоље за чавле;

(е) тупи предмети – предмети који се могу употријебити за наношење озбиљне повреде када се њима удари, укључујући:

- палице за бејзбол или софтбол

- штапове и палице, као што су полицијске палице, пендреци и гумене палице

- опрему за борилачке вјештине;

(ф) експлозивни и запаљиви твари и направе - експлозивни и запаљиви твари и направе који се могу, или изгледају као да се могу употријебити за наношење озбиљне повреде или за угрожавање безбједности ваздухоплова, укључујући:

- муницију

- детонаторске капсуле

- детонаторе и штапине

- реплике или имитације експлозивних направа

- мине, гранате и друге експлозивне војне направе

- ватромете и друге пиротехничке предмете

- канистре и казете за производњу дима

- динамит, барут и пластичне експлозиве.

5. БАГАЖНА ПРТЉАГА

5.0 ОПШТЕОДРЕДБЕ

5.0.1 Уколико није другачије наведено, надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект одговоран у складу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу.

5.0.2 Треће земље за које се признаје да примјењују стандарде еквивалентне заједничким основним стандардима што се тиче багажне пртљаге, наведене су у Прилогу 5-А.

5.0.3 Багажна пртљага која долази из државе чланице, у којој је ваздухоплов био у провозу након доласка из треће земље која није наведена у Прилогу 5-А, сматра се багажном пртљагом која долази из треће земље, осим у случају када постоји потврда да је та багажна пртљага била прегледана у тој држави чланици.

5.0.4 У смислу овог поглавља, 'заштићена пртљага' је прегледана одлазећа багажна пртљага која је физички заштићена како би се спријечило уношење било каквих предмета.

5.1 ПРЕГЛЕД БАГАЖНЕ ПРТЉАГЕ

5.1.1 За преглед багажне пртљаге користе се сљедеће методе, било појединачно или у комбинацији:

(а) ручна претрага; или

(б) рендгенска опрема; или

(ц) сустави за откривање експлозива (ЕДС); или

(д) опрема за откривање трагова експлозива (ЕТД).

Када особа која обавља преглед не може утврдити садржи ли багажна пртљага било какве забрањене предмете или не, она се одбија или се подвргава поновном прегледу док особа која обавља преглед не буде задовољна резултатом.

5.1.2. Ручна претрага се састоји од темељне ручне провјере пртљаге, укључујући њезин садржај, како би се примјерено осигурало да она не садржи забрањене предмете.

5.1.3 Када се користи рендгенска опрема или ЕДС, сваки предмет чија густоћа смањује могућност особе која обавља преглед да анализира садржај пртљаге, резултира њезиним подвргавањем другим начинима прегледа.

5.1.4 Преглед помоћу опреме за откривање трагова експлозива (ЕТД) састоји се од анализе узорак узетих из вањске и из унутарње стране пртљаге, као и из њезиног садржаја. Садржај се може такођер ручно прегледати.

5.1.5 Надлежно тијело може одредити категорије багажне пртљаге које из објективних разлога подлијежу посебним поступцима прегледа или се могу изузети од прегледа. О тако утврђеним категоријама мора се обавијестити Комисија.

5.1.6 Преглед багажне пртљаге подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

5.2 ЗАШТИТА БАГАЖНЕ ПРТЉАГЕ

5.2.1 Путницима се не допушта приступ прегледаној багажној пртљази, осим ако се ради о њиховој властитој пртљази и ако су под надзором, како би се осигурало да се:

(а) у багажну пртљагу не унесу никакви забрањени предмети, који су наведени у Прилогу 5-Б; или

(б) никакви забрањени предмети, који су наведени у Прилогу 4-Ц не изваде из багажне пртљаге и унесу у безбједносне зоне ограниченог приступа или у ваздухоплов.

5.2.2 Багажна пртљага која није била заштићена од неовлаштеног уплитања, прегледава се поновно.

5.2.3 Заштита багажне пртљаге подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

5.3 УТВРЂИВАЊЕ ПРИПАДНОСТИ ПРТЉАГЕ

5.3.1 Идентификација багажне пртљаге

5.3.1.1 Ваздушни пријевозник током поступка укрцавања осигурава да путник предочи ваљану карту за улазак у ваздухоплов или једнаковриједан документ који одговара багажној пртљази која је пријављена за лет.

5.3.1.2 Ваздушни пријевозник мора имати успостављен поступак за идентифицирање багажне пртљаге путника који се нису укрцали или који су напустили ваздухоплов прије одласка.

5.3.1.3 Ако се путник не налази у ваздухоплову, багажна пртљага која одговара његовој карти за улазак у ваздухоплов или еквивалентном документу, сматра се пртљагом без пратње.

5.1.3.4 Ваздушни пријевозник мора осигурати да се сваки комад багажне пртљаге без пратње може јасно идентифицирати као одобрен за пријевоз ваздухопловом.

5.3.2 Чињенице на које путник не може утицати

5.3.2.1 Разлог ради којег је пртљага постала пртљагом без пратње евидентира се прије њезиног утовара у ваздухоплов, осим ако се обаве безбједносне контроле из тачке 5.3.3.

5.3.2.2 Додатне детаљне одредбе о чињеницама на које путник не може утјецати утврђене су у посебној одлуци Комисије.

5.3.3 Примјерене безбједносне контроле за багажну пртљагу без пратње

5.3.3.1 Багажна пртљага без пратње која није обухваћена тачком 5.3.2 прегледава се једном од метода утврђених у тачки 5.1.1 при чему се, ако је примјерено, примјењују додатни захтјеви утврђени у посебној одлуци Комисије.

5.3.3.2 Багажна пртљага која је постала преданом пртљагом без пратње ради неких других разлога осим ових наведених у тачки 5.3.2. поновно се прегледа након одстрањивања из ваздухоплова и прије њезиног поновног утовара.

5.3.3.3 Додатне детаљне одредбе о примјереним безбједносним контролама за багажну пртљагу без пратње утврђене су у посебној одлуци Комисије.

5.4 ЗАБРАЊЕНИ ПРЕДМЕТИ

5.4.1 Путници не смију у својој багажној пртљази носити предмете наведене у Прилогу 5-Б.

5.4.2 Изузеће од тачке 5.4.1 може се одобрити под условом:

(а) да надлежно тијело има национална правила којима се допушта ношење тог предмета; и

(б) да су испуњена важећа сигурносна правила.

5.4.3 Путници морају бити обавијештени о забрањеним предметима који су наведени у Прилогу 5-Б прије обављања пријаве за лет.

ПРИЛОГ 5-А

БАГАЖНА ПРТЉАГА

ТРЕЋЕ ЗЕМЉЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРИЗНАЈЕ ДА ПРИМЈЕЊУЈУ СТАНДАРДЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЕКВИВАЛЕНТНЕ ЗАЈЕДНИЧКИМ ОСНОВНИМ СТАНДАРДИМА

Што се тиче багажне пртљаге, за слједеће се треће земље признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима:

ПРИЛОГ 5-Б

БАГАЖНА ПРТЉАГА

ПОПИС ЗАБРАЊЕНИХ ПРЕДМЕТА

Путници у својој багажној пртљази не смију носити:

експлозиве и запаљиве твари и направе - експлозивни и запаљиви твари и направе који се могу употријебити за наношење озбиљне озљеде или за угрожавање безбједности ваздухоплова, укључујући:

- муницију
- детонаторске капсуле
- детонаторе и штапине
- мине, гранате и друге експлозивне војне направе
- ватромете и друге пиротехничке предмете
- канистре и казете за производњу дима
- динамит, барут и пластичне експлозиве.

6. ТЕРЕТ И ПОШТА

6.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

6.0.1 Надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект дефиниран у овом поглављу осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу.

6.0.2 Забрањеним предметима у пошиљкама терета сматра се сљедеће:

- састављене експлозивне или запаљиве направе које се не преносе у складу с важећим правилима безбједности.

6.0.3 Забрањеним предметима у пошиљкама поште сматра се сљедеће:

- експлозивне или запаљиве направе, било да су састављене или не, и њихови саставни дијелови.

6.1 БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

6.1.1 Прије утовара у ваздухоплов, сав терет и пошту прегледава овлаштени шпедитер, осим:

(а) ако је потребне безбједносне контроле пошиљке обавио овлаштени шпедитер и ако је пошиљка била заштићена од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих безбједносних контрола до утовара; или

(б) ако је потребне заштитне контроле пошиљке обавио познати пошиљалац и ако је пошиљка била заштићена од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих безбједносних контрола до утовара; или

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(ц) ако је потребне безбједносне контроле пошиљке обавио вриједносни пошиљалац и ако је пошиљка била заштићена од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих безбједносних контрола до утовара те ако се не превози путничким ваздухопловом; или

(д) ако је пошиљка изузета од прегледа те је била заштићена од неовлаштеног уплитања од тренутка када је постала ваздушни терет који се може идентифицирати или ваздушна пошта која се може идентифицирати, до утовара.

6.1.2 Ако постоји било који разлог за сумњу да је дошло до неовлаштеног приступа пошиљци на којој су биле изведене безбједносне контроле, или да пошиљка није била заштићена од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих контрола, ту пошиљку прије утовара у ваздухоплов мора прегледати овлаштени шпедитер.

6.1.3 Особа која смије без пратње приступити ваздушном терету или ваздушној пошти који се могу идентифицирати и на којима су биле изведене потребне безбједносне контроле, морала је успјешно проћи провјеру прошлости или провјеру прије запошљавања у складу с тачком 11.1.

6.2 ПРЕГЛЕД

6.2.1 Преглед

6.2.1.1 При прегледу терета или поште:

(а) употребљавају се средства или методе којима ће се највјеројатније открити забрањени предмети, уважавајући при том природу саме пошиљке; и

(б) употребијена средства или методе морају бити таквога стандарда који је достатан за примјерено осигуравање да у пошиљци нису скривени никакви забрањени предмети.

6.2.1.2 Када особа која обавља преглед не може бити утемељено сигурна да у пошиљци нису скривени никакви забрањени предмети, пошиљка се одбија или се подвргава поновном прегледу док особа која обавља преглед не буде задовољна резултатом.

6.2.1.3 Преглед терета и поште подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

6.2.2 Изузећа од прегледа

Одредбе за изузећа од прегледа утврђене су у посебној одлуци Комисије.

6.3 ОВЛАШТЕНИ ШПЕДИТЕРИ

6.3.1 Одобравање овлаштених шпедитера

6.3.1.1 Овлаштене шпедитере одобрава надлежно тијело.

Одобрење за овлаштеног шпедитера специфично је за локацију.

Сваки субјект који изводи контроле из тачке 6.3.2 одобрава се као овлаштени шпедитер. То укључује треће стране које пружају услуге логистике и које су одговорне за интегриране услуге вођења складишта и пријезова те ваздушне пријезовнике и опслужитеље ваздухоплова.

Овлаштени шпедитер може склопити подизвођачки уговор:

(а) за било коју од безбједносних контрола из тачке 6.3.2, с другим овлашћеним шпедитером;

(б) за било коју од безбједносних контрола из тачке 6.3.2, с другим субјектом, када се контроле изводе на властитој локацији овлашћеног шпедитера или у аеродрому, и обухваћене су програмом безбједности овлашћеног шпедитера или аеродрома;

(ц) за било коју од безбједносних контрола из тачке 6.3.2, с другим субјектом, када се контроле изводе на некој другој локацији а не на властитој локацији овлашћеног шпедитера или на аеродрому, и ако је надлежно тијело тај субјект сертификирало или одобрило и ставило на попис за пружање ових услуга;

(д) за заштиту и пријевоз пошиљака, с пријевозником који испуњава захтјеве из тачке 6.6.

6.3.1.2 Надлежно тијело сваке државе чланице у свом националном програму безбједности цивилног ваздушног промета из члана 10. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 одређује одговорности за provedбу сљедећег поступка одобравања овлашћених шпедитера:

(а) подносиатељ захтјева тражи одобрење од надлежном тијелу државе чланице у којој се налазе локације укључене у захтјев.

Подноситељ захтјева доставља предметном надлежном тијелу програм безбједности. У програму се описују методе и поступци којих се овлаштени шпедитер мора придржавати како би испунио захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката. У програму се такођер описује како сам овлаштени шпедитер надзире усклађеност с тим методама и поступцима. Програм безбједности ваздушног пријевозника у којем се описују методе и поступци које ваздушни пријевозник мора слиједити како би испунио захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката, сматра се испуњавањем захтјева за програм безбједности овлашћеног шпедитера.

Подноситељ захтјева мора такођер доставити 'Изјаву о обавезама – овлаштени шпедитер' садржану у Прилогу 6-А. Ову изјаву потписује правни заступник подносиатеља захтјева или особа одговорна за безбједност.

Потписану изјаву задржава предметно надлежно тијело;

(б) надлежно тијело, или неовисни оцјењивач који дјелује у његово име, оцјењује програм безбједности и затим на лицу мјеста провјерава наведене локације како би оцијенио да ли подносиатељ захтјева испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката.

Надлежно тијело, или неовисни оцјењивач који дјелује у његово име, мора узети у обзир податак да ли подносиатељ захтјева има сертификат АЕО из тачке (б) или (ц) члана 14.а става 1. Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 1875/2006¹ о измјенама и допунама Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2454/93²;

(ц) ако је надлежно тијело задовољно с подацима даним на темељу тачака (а) и (б), оно осигурава да се потребни подаци о овлаштенем шпедитеру унесу у 'Базу података ЕЗ-а овлаштених шпедитера и познатих пошилјалаца' најкасније сљедећи радни дан. При уносу у базу података надлежно тијело свакој одобреној локацији додјељује јединствену алфанумеричку ознаку у стандардном формату.

Ако надлежно тијело није задовољно с подацима даним на основу тачака (а) и (б), оно о разлозима одмах обавјешћује субјект који је тражио одобрење за овлаштеног шпедитера.

Када се у програму безбједности ваздушног пријевозника описују методе и поступци које ваздушни пријевозник мора слиједити како би испунио захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката, може се сматрати да ваздушни пријевозник испуњава захтјеве из тачака (а) и (б) за све локације наведене у програму. Провјера на лицу мјеста локација наведених у програму безбједности ваздушног пријевозника, изводи се најкасније 2 године након ступања ове Уредбе на снагу.

Када је овлаштени шпедитер одобрен у складу било с Уредбом Комисије (ЕЗ) бр. 2320/2002 или Уредбом Комисије (ЕЗ) бр. 820/2008 и Одлуком Комисије Ц(2008) 4333, он се може сматрати овлаштеним шпедитером у смислу Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката за све локације на којима је проведена провјера на лицу мјеста;

(д) овлаштени шпедитер се не сматра одобреним док подаци о њему нису наведени у 'Бази података ЕЗ-а овлаштених шпедитера и познатих пошилјалаца'.

6.3.1.3 Овлаштени шпедитер именује најмање једну особу на свакој локацији која је одговорна за provedбу преданог програма безбједности. Та је особа морала успјешно проћи провјеру прошлости у складу с тачком 11.1.

6.3.1.4 Овлаштени шпедитер се поновно вреднује у редовитим временским размацима који нису дужи од 5 година. То укључује провјеру на лицу мјеста како би се оцијенило да ли овлаштени шпедитер још увијек испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката.

Инспекцијски преглед у просторијама овлаштеног шпедитера који проводи надлежно тијело у складу с националним програмом контроле квалитете може се сматрати вредновањем на лицу мјеста, под условом да обухваћа све захтјеве потребне за одобрење.

6.3.1.5 Ако надлежно тијело утврди да овлаштени шпедитер више не испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката, оно опозива статус овлаштеног шпедитера за наведену локацију или локације.

Одмах након опозива, а у сваком случају у року од 24 сата, надлежно тијело осигурава да се промјена статуса шпедитера унесе у 'Бази података ЕЗ-а овлаштеног шпедитера и познатих пошилјалаца'.

---

¹ SL L 360, 19.12.2006., str. 64.

² SL L 253, 11.10.1993., str. 1.

6.3.1.6 Не доводећи у питање право сваке државе чланице да примјењује строже мјере у складу с чланом 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008, овлаштени шпедитер који је одобрен у складу с тачком 6.3 признаје се у свим државама чланицама.

6.3.1.7 Захтјеви из тачке 6.3.1, осим тачке 6.3.1.2 подтачке (д), не примјењују се када се као овлаштени шпедитер одобрава само надлежно тијело.

6.3.2 Безбједносне контроле које изводи овлаштени шпедитер

6.3.2.1 При прихваћању било којих пошиљака, овлаштени шпедитер мора утврдити да ли је субјект од којег су пошиљке примљене овлаштени шпедитер, познати пошиљалац, вриједносни пошиљалац или ништа од тога.

6.3.2.2 Особа која испоручује пошиљке овлаштену шпедитеру или ваздушном пријевознику мора предочити идентификацијску исказницу, путовницу, возачку дозволу или други документ на којем се налази његова фотографија и који је издало или признало национално надлежно тијело. Ова исказница или документ служи за утврђивање идентитета особе која испоручује пошиљке.

6.3.2.3 При прихваћању пошиљака на којима претходно нису биле проведене све потребне безбједносне контроле, овлаштени шпедитер осигурава да се оне прегледају у складу с тачком 6.2.

6.3.2.4 Након извођења безбједносних контрола из тачака 6.3.2.1 до 6.3.2.3 ове Уредбе и тачке 6.3 посебне одлуке Комисије, овлаштени шпедитер осигурава:

(а) надзор приступа овим пошиљкама; и

(б) заштиту ових пошиљака од неовлаштену уплитања док се не предају другом овлаштену шпедитеру или ваздушну пријевознику.

6.3.2.5 Након изведбе безбједносних контрола из тачака 6.3.2.1 до 6.3.2.4 ове Уредбе овлаштени шпедитер осигурава да је свакој пошиљци преданој ваздушну пријевознику или другом овлаштену шпедитеру приложена примјерена документација, било у облику ваздухопловног теретног листа или у посебној изјави, у електроничком или у писаном облику.

6.3.2.6 Ова се документација ставља на располагање за инспекцијски преглед надлежном тијелу на било којој тачки прије него што се пошиљка утовари у ваздухоплов, и садржи сљедеће податке:

(а) посебно име локације и адресу овлаштену шпедитера који је издао заштитни статус и/или његову јединствену алфанумеричку ознаку коју је добио од надлежног тијела;

(б) јединствену ознаку пошиљке, као што је број (интерног или главног) ваздухопловног теретног листа;

(ц) садржај пошиљке;

(д) безбједносни статус пошиљке, за који се наводи:

- 'СПХ', што значи сигурно за путнички, теретни и поштански ваздухоплов, или

- 'СЦО', што значи сигурно само за теретни и поштански ваздухоплов;

(е) разлог на темељу којег је издан безбједносни статус, за који се наводи:

- 'КЦ', што значи примљено од познатог пошиљаоца, или

- 'АЦ' што значи примљено од вриједносног пошиљаоца, или

- средства или метода изведеног прегледа, или

- разлог за изузеће пошиљке од прегледа;

(ф) име особе која је издала безбједносни статус, или еквивалентну идентификацију, те датум и вријеме издавања;

(г) посебно име локације и адресу, или јединствену ознаку добивену од надлежног тијела, било којег овлаштеног шпедитера који је прихватио безбједносни статус, који је за пошиљку издао други овлаштени шпедитер.

6.3.2.7 У случају консолидација, сматра се да су захтјеви из тачке 6.3.2.6 подтачака (ц), (е), (ф) и (г) испуњени, уколико овлаштени шпедитер може утврдити природу садржаја, разлог на темељу којег је издан безбједносни статус и/или особу која је издала безбједносни статус те датум и вријеме издавања, помоћу писаног трага о свим догађајима у процесу ('audit trail') који се може потврдити, у било које доба прије него што се пошиљка утовари у ваздухоплов и након тога током трајања лета или 24 сата, овисно што је дуже.

6.3.2.8 При прихваћању пошиљака на којима претходно нису биле проведене све потребне безбједносне контроле, овлаштени шпедитер може такођер одлучити да не изведе безбједносне контроле из тачке 6.3.2, него да преда пошиљке другом овлашћеном шпедитеру који ће осигурати извођење тих безбједносних контрола.

Безбједносне контроле које изводи овлаштени шпедитер подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

6.4 ПОЗНАТИ ПОШИЉАОЦИ

6.4.1 Одобравање познатих пошиљалаца

6.4.1.1 Познате пошиљаоце одобрава надлежно тијело.

Одобрење за познатог пошиљалаца специфично је за локацију.

6.4.1.2 Надлежно тијело сваке државе чланице у свом националном програму безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 одређује одговорности за provedбу сљедећих поступака за одобрење познатих пошиљалаца:

(а) подносилац захтјева тражи одобрење од надлежног тијела државе чланице у којој се налази његова локација.

Подносиоцу захтјева се достављају 'Смјернице за познате пошиљаоце' садржане у Прилогу 6-Б;

(б) надлежно тијело, или независни оцјењивач који дјелује у његово име, провјерава наведене локације на лицу мјеста како би оцијенио да ли подносилац захтјева испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних проведених аката.

За оцјену да ли подносилац захтјева испуњава ове захтјеве, надлежно тијело или независни оцјењивач који дјелује у његово име, употребљава 'Контролну листу за вредновање познатих пошилјалаца' која се налази у Прилогу 6-Ц. Ова контролна листа укључује изјаву о обавезама коју потписује правни заступник подносилаца захтјева или особа која је на тој локацији одговорна за безбједност.

Надлежно тијело, или независни оцјењивач који дјелује у његово име, мора узети у обзир податак да ли подносилац захтјева има сертификат АЕО из тачке (б) или (ц) члана 14.а става 1. Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 1875/2006 о измјенама и допунама Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2454/93.

Након попуњавања контролне листе за вредновање, с подацима садржаним у њој поступа се као с повјерљивим подацима.

Потписану изјаву задржава предметно надлежно тијело или је задржава неовисни оцјењивач и на захтјев ставља на располагање предметном надлежном тијелу;

(ц) ако је надлежно тијело задовољно с подацима даним на темељу тачака (а) и (б), оно осигурава да се потребни подаци о пошилјалацу унесу у 'Базу података ЕЗ-а овлаштених шпедитера и познатих пошилјалаца' најкасније сљедећи радни дан. При уносу у базу података надлежно тијело свакој одобреној локацији додјељује јединствену алфанумеричку ознаку у стандардном формату.

Ако надлежно тијело није задовољно с подацима даним на темељу тачака (а) и (б), оно о разлозима одмах обавјештава субјект који је тражио одобрење за познатог пошилјалаца;

(д) ако је познати пошилјалац одобрен прије 29. априла 2010., како би се осигурало да су испуњени захтјеви из тачке 6.4.2, он се може сматрати познатим пошилјалацем у смислу Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних проведених аката за раздобље од највише 3 године након ступања ове Уредбе на снагу;

(е) познати пошилјалац се не сматра одобреним док подаци о њему нису наведени у 'Бази података ЕЗ-а овлаштених шпедитера и познатих пошилјалаца'.

6.4.1.3 Познати пошилјалац на свакој локацији именује најмање једну особу која је одговорна за примјену и надзор проведбе безбједносних контрола на тој локацији. Та је особа морала успјешно проћи провјеру прошлости.

6.4.1.4 Познати пошилјалац се поновно вреднује у редовитим временским размацима који нису дужи од 5 година. То укључује провјеру на лицу мјеста како би се оцијенило да ли познати пошилјалац још увијек испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних проведених аката.

Инспекцијски преглед у просторијама познатог пошилјалаца који проводи надлежно тијело у складу с националним програмом контроле квалитете, може се сматрати вредновањем на лицу мјеста, под условом да обухваћа сва подручја наведена у контролној листи из Прилога 6-Ц.

6.4.1.5 Ако надлежно тијело утврди да познати пошиљалац више не испуњава захтјеве Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008 и њезиних проведбених аката, оно опозива статус познатог пошиљалаца за наведену локацију или локације.

Одмах након опозива, а у сваком случају у року од 24 сата, надлежно тијело осигурава да се промјена статуса пошиљалаца унесе у 'Бази података ЕЗ-а овлаштених шпедитера и познатих пошиљалаца'.

6.4.1.6 Не доводећи у питање право сваке државе чланице да примјењује строже мјере у складу с чланом 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 300/2008, познати пошиљалац који је одобрен у складу с тачком 6.4 признаје се у свим државама чланицама.

Познати пошиљалаци одобрени у складу с тачком 6.4.1.2 подтачком (д) подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

6.4.2 Безбједносне контроле које изводи познати пошиљалац

6.4.2.1 Познати пошиљалац осигурава:

(а) ниво безбједности на локацији или у просторијама, која је dostatна за заштиту ваздушног терета који се може идентифицирати и ваздушне поште која се може идентифицирати од неовлаштеноступитања; и

(б) да је све особље, које има приступ терету који се може идентифицирати или ваздушној пошти која се може идентифицирати на које су биле примјењене безбједносне контроле, запослено и обучено у складу са захтјевима из поглавља 11.; и

(ц) заштиту од неовлаштеноступитања или неовлаштеноступа ваздушном терету који се може идентифицирати и ваздушној пошти која се може идентифицирати, током припреме, пакирања, складиштења, отпреме и/или пријевоза.

Ако из било којег разлога на пошиљку нису биле примјењене безбједносне контроле, или ако пошиљку не шаље познати пошиљалац у своје име, познати пошиљалац то мора јасно назначити овлаштеноступедитеру како би се могла примјенити тачка 6.3.2.3.

6.4.2.2 Познати пошиљалац се слаже да се пошиљке на које нису биле примјењене примјерене безбједносне контроле, прегледају у складу с тачком 6.2.1.

6.5 ВРИЈЕДНОСНИ ПОШИЉАЛАЦИ

6.5.1 Вриједносне пошиљалаце одобрава овлаштени шпедитер.

6.5.2 За именовање вриједносног пошиљалаца примјењује се сљедећи поступак:

(а) овлаштени шпедитер доставља субјекту 'Упуте за заштиту ваздушног промета за сталне пошиљаоце' и 'Изјаву о обавезама – стални пошиљалац' садржане у Прилогу 6-Д. Ове упуте и изјаву овлаштеноступедитеру даје надлежно тијело државе чланице у којој се налази његова локација;

(б) субјект овлаштеноступедитеру доставља потписану 'Изјаву о обавезама – стални пошиљалац' садржану у Прилогу 6-Д, осим ако субјект има сертификат АЕО из тачке (б) или (ц) члана 14.а става 1. Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 1875/2006 о измјенама и допунама Уредбе (ЕЕЗ) бр- 2454/93.

Субјект такођер именује најмање једну особу која је одговорна за безбједност у његовим просторијама и обавјешћује овлаштеног шпедитера о имену те особе и о њезиним подацима за контакт.

Када је примјерено, потписану изјаву задржава овлаштени шпедитер те је на захтјев ставља на располагање предметном надлежном тијелу.

Када се на темељу сертификата АЕО изостави захтјев за испуњавање Изјаве о обавезама, стални пошиљалац мора одмах обавијестити овлаштеног шпедитера ако више није иматељ таквог сертификата;

(ц) овлаштени шпедитер обавља вредновање утврђивањем сљедећих података о потенцијалном сталном пошиљалацу:

- подаци о подuzeћу, укључујући *bona fide* пословну адресу, и
- природа пословања, и
- подаци за контакт, укључујући податке за контакт особе или особа одговорних за безбједност, и
- порезни број за ПДВ или матични број подuzeћа, и
- у случају изузећа на темељу тачке 6.5.2 подтачке (б), број сертификата АЕО;

(д) ако је овлаштени шпедитер задовољан информацијама даним на темељу тачака (б) и (ц), тада може именовати субјект сталним пошиљаоцем.

6.5.3 Овлаштени шпедитер одржава базу података с информацијама из тачке 6.5.2 подтачке (ц). Та база података је на располагању надлежном тијелу за инспекцијски преглед.

6.5.4 Ако на рачуну сталног пошиљаоца током раздобља од 2 године нема никаквих активности што се тиче ваздушног пријевоза терета или поште, статус сталног пошиљаоца престаје.

6.5.5 Ако надлежно тијело или овлаштени шпедитер утврди да се стални пошиљалац више не придржава упута које су садржане у Прилогу 6-Д, овлаштени шпедитер одмах опозива статус сталног пошиљалаца.

6.5.6 Ако из било којег разлога на пошиљку нису биле примијењене безбједносне контроле наведене у "Упутима за заштиту ваздушног промета за сталне пошиљаоце", или ако пошиљку не шаље стални пошиљалац у своје име, стални пошиљалац то мора јасно назначити овлаштеном шпедитеру, како би се могла примијенити тачка 6.3.2.3.

6.6 ЗАШТИТА ТЕРЕТА И ПОШТЕ

6.6.1 Заштита терета и поште током пријевоза

6.6.1.1 Како би се осигурало да пошиљке, на које су биле примијењене потребне безбједносне контроле, буду заштићене од неовлаштеног уплитања током пријевоза:

(а) пошиљке мора запакирати или запечатити овлаштени шпедитер, познати пошиљалац или вриједносни пошиљалац, како би сваки покушај уплитања био очигледан; и

(б) спремиште за товар у возилу у којем се превозе пошиљке мора бити закључано или запечаћено, или ако се ради о возилима са страницама од тканине она морају бити осигурана кабловима ТИР, како би сваки покушај неовлаштеност приступа био очигледан, или се простор за утовар возила с ниским дном држи под надзором; и или

(ц) пријевозник који обавља пријевоз у име овлаштеност шпедитера, познатог пошиљалаца или вриједносног пошиљалоца, осим ако је он сам одобрен за овлаштеност шпедитера, сагласан је с изјавом пријевозника која је садржана у Прилогу 6-Е.

Потписану изјаву задржава овлаштени шпедитер, познати пошиљалац или вриједносни пошиљалац за којег пријевозник обавља пријевоз. На захтјев се примјерак потписане изјаве такођер ставља на располагање овлаштеност шпедитеру или ваздушном пријевознику који прима пошиљку или предметном надлежном тијелу; или

(д) пријевозник овлаштеност шпедитеру, познатом пошиљалацу или вриједносном пошиљалацу за којег обавља пријевоз даје доказ да га је сертификирало или одобрило надлежно тијело.

Овај доказ укључује захтјеве садржане у Прилогу 6-Е, а примјерке задржава предметни овлаштени шпедитер, познати пошиљалац или вриједносни пошиљалац. На захтјев се примјерак такођер ставља на располагање овлаштеност шпедитеру или ваздушном пријевознику који прима пошиљку или другом надлежном тијелу.

6.6.1.2 Тачка 6.6.1.1 подтачке (б), (ц) и (д) не примјењују се током пријевоза на ваздушној страни.

6.6.2 Заштита терета и поште на аеродромима

6.6.2.1 Сматра се да су пошиљке терета и поште, које се налазе у критичном дијелу, заштићене од неовлаштеност уплитања.

6.6.2.2 Сматра се да су пошиљке терета и поште, које се налазе у дијелу који није критични дио, заштићене од неовлаштеност уплитања ако:

(а) су физички заштићене како би се спријечило уношење било каквог предмета који би се могао употребити за неовлаштено уплитање; или

(б) нису остављене без надзора и ако је приступ ограничен на особе које судјелују у заштити и утовару терета и поште у ваздухоплов.

ПРИЛОГ 6-А

ИЗЈАВА О ОБАВЕЗАМА – ОВЛАШТЕНИ ШПЕДИТЕР

У складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа о заједничким правилима у подручју безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним проведбеним актима,

изјављујем,

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

- да су по мом најбољем сазнању информације садржане у програму безбједности подузећа истините и тачне

- да се праксе и поступци наведени у овом програму безбједности проводе и одржавају на свим локацијама које су обухваћене програмом

- да ће се програм безбједности прилагодити и измијенити како би се ускладио са свим будућим релевантним промјенама законодавства ЕЗ-а, осим ако [име подузећа] обавијести [име надлежног тијела] да више не жели дјеловати као овлаштени шпедитер

- да ће [име подузећа] у писаном облику обавијестити [име надлежног тијела] о:

(а) мањим промјенама у свом програму безбједности, као што су име подузећа, особа одговорна за безбједности или подаци за контакт, промјена особе којој је потребан приступ 'Бази података ЕЗ-а овлашћених шпедитера и познатих пошиљалаца', одмах, а најкасније у року од 10 радних дана; и

(б) већим планираним промјенама, као што су нови поступци прегледа, већи грађевински радови који би могли утјецати на његову усклађеност с одговарајућим законодавством ЕЗ-а, или промјена сједишта/адресе, најмање 15 радних дана прије њиховог почетка/планиране промјене,

- да ће [име подузећа], како би осигурао усклађеност са законодавством ЕЗ-а, у случају потребе у потпуности сурађивати у свим инспекцијским прегледима те да ће на захтјев инспектора омогућити приступ свим документима

- да ће [име подузећа] обавијестити [име надлежног тијела] о било каквим озбиљним нарушавањима безбједности и о било каквим сумњивим околностима које би могле бити важне за безбједност ваздушног терета/поште, посебно о сваком покушају скривања забрањених предмета у пошиљкама

- да ће [име подузећа] за све одговарајуће запосленике осигурати одговарајућу обуку, те да ће их упознати с њиховом одговорношћу што се тиче безбједности у оквиру програма безбједности подузећа, и

- да ће [име подузећа] обавијестити [име надлежног тијела], ако:

(а) престане пословати;

(б) ако се престане бавити ваздушним теретом/поштом; или

(ц) ако више не може испуњавати захтјеве одговарајућег законодавства ЕЗ-а.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подузећу:

Датум:

Потпис:

ПРИЛОГ 6-Б

Одредбе у вези са смјерницама за познате пошиљаоце утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 6-Ц

Одредбе у вези с контролним листама за вредновање познатих пошиљалаца утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 6-Д УПУТЕ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА ЗА ВРИЈЕДНОСНЕ ПОШИЉАОЦЕ

Ове су упуте израђене за вашу употребу и за информирање ваших запосленика који раде на припреми и контроли пошиљака ваздушног терета/ваздушне поште. Ове вам се упуте дају у складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о заједничким правилима у подручју безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним provedбеним актима.

Просторије

Надзире се приступ подручјима у којима се припремају, пакирају и/или складиште пошиљке ваздушног терета/поште који се могу идентифицирати како би се осигурало да нити једна неовлаштена особа нема приступ пошиљкама.

Посјетитељи, у случају да им је допуштен приступ, имају сталну пратњу током боравка у оним подручјима у којима се припремају, пакирају и/или складиште пошиљке ваздушног терета/поште који се могу идентифицирати.

Особље

Провјерава се интегритет свих запосленика који ће имати приступ ваздушном терету/ваздушној пошти који се могу идентифицирати. Ова провјера укључује, најмање, провјеру идентитета (ако је могуће помоћу идентификацијске исправе с фотографијом, возачке дозволе или путовнице) и провјеру животописа и/или приложених референца.

Сви запосленици који имају приступ ваздушном терету/ваздушној пошти који се могу идентифицирати, морају бити упознати са својим одговорностима што се тиче заштите како је наведено у овим путама.

Именована одговорна особа

Мора се именовати најмање једна особа која је одговорна за примјену и надзор ових пута (именована одговорна особа).

Исправност пошиљке

Пошиљке ваздушног терета/ваздушне поште не смију садржавати никакве забрањене предмете, осим ако су исправно пријављени и ако су на њих примијењени важећи закони и прописи.

Пошиљке ваздушног терета/ ваздушне поште морају бити заштићене од неовлаштеног уплитања.

Пошиљке ваздушног терета/ ваздушне поште морају бити запакиране на одговарајући начин, и ако је могуће, бити затворене тако да их се не може отворити без видљивог оштећења.

Пошиљке ваздушног терета/ ваздушне поште морају бити у потпуности описане на пратећем документу, заједно с исправном адресом.

Пријевоз

Када је за пријевоз пошиљака ваздушног терета/ ваздушне поште одговоран вриједносни пошиљалац, пошиљке морају бити заштићене од неовлаштеног уплитања.

Када вриједносни пошиљалац склопи уговор с подизвођачем:

(а) пошиљке се прије пријевоза морају запечатити; и

(б) пријевозник који обавља пријевоз у име вриједносног пошиљалоца мора се сложити с изјавом пријевозника садржаном у Прилогу 6-Е.

Вриједносни пошиљалац задржава потписану изјаву или примјерак еквивалентног документа надлежног тијела.

Неправилности

Именована одговорна особа се обавјешћује о очигледним неправилностима у вези с овим упутама или о неправилностима за које постоји сумња. Именована одговорна особа подузима примјерене мјере.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

Пошиљке из других извора

Вриједносни пошиљалац може овлаштену шпедитеру прослиједити пошиљке које не потјечу од њега самог, под условом:

(а) да су оне одвојене од пошиљака које потјечу од њега; и

(б) да је подријетло јасно назначено на пошиљци или на пратећој документацији.

Све се такве пошиљке прије утовара у ваздухоплов морају прегледати.

Ненајављени инспекцијски прегледи

Инспектори за безбједност цивилног ваздухопловства из надлежног тијела могу проводити ненајављене инспекцијске прегледе како би провјерили усклађеност с овим путама. Инспектори увијек са собом носе службену пропусницу, коју морају на захтјев показати, када проводе инспекцијски преглед у вашим просторијама. Пропусница садржи име и фотографију инспектора.

Забрањени предмети

Састављене експлозивне или запаљиве направе не смију се преносити у пошиљкама терета осим ако су у потпуности испуњени захтјеви свих правила безбједности. Експлозивне или запаљиве направе, без обзира на то да ли су састављене или не, не смију се преносити у пошиљкама поште.

Изјава о обавезама

'Изјаву о обавезама – вриједносни пошиљалац' не морате потписати и предати овлаштену шпедитеру уколико ваше подuzeће има сертификат АЕО из тачке (б) или (ц) члана 14.а става 1. Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 1875/2006 о измјенама и допунама Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2454/93.

Међутим, ако ваше подuzeће више нема сертификат АЕО, о томе морате одмах обавијестити овлаштену шпедитера. У том ће вас случају овлаштени шпедитер обавијестити како можете добити статус вриједносног пошиљалаца.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

ИЗЈАВА О ОБАВЕЗАМА – ВРИЈЕДНОСНИ ПОШИЉАЛАЦ

У складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о заједничким правилима у подручју безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним provedбеним актима,

изјављујем,

- да [име подuzeћа] дјелује у складу с овим ' Упутима за безбједност цивилног ваздухопловства за сталне пошљаоце'

- да [име подuzeћа] осигурава да ће ове упуте бити приопштене особљу које има приступ ваздушном терету/ваздушној пошти

- да [име подuzeћа] врши заштиту ваздушног терета/ваздушне поште, до испоруке овлаштенном шпедитеру

- да се [име подuzeћа] слаже да се пошиљке могу подвргнути безбједносним контролама, укључујући преглед, и

- да [име подuzeћа] прихваћа ненајављене инспекцијске прегледе у својим просторијама, које обавља надлежно тијело државе чланице у којој се налази како би утврдило да ли [име подuzeћа] дјелује у складу с овим упутима.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подuzeћу:

Датум:

Потпис:

ПРИЛОГ 6-Е

ИЗЈАВА ПРИЈЕВОЗНИКА

У складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа о заједничким правилима у области безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним provedбеним актима,

потврђујем да се при прикупљању, преношењу, складиштењу и испоруци ваздушног терета/зрачне поште на којима су биле обављене безбједносне контроле [у име *име овлаштенног шпедитера/познатог пошљалаца/вриједносног пошљалаца*], поштују сљедећи безбједносни поступци:

- све особље које превози овај ваздушни терет/ваздушну пошту пролази обуку ради стјецања знања из подручја безбједности

- провјерава се интегритет свих запосленика који имају приступ ваздушном терету/ваздушној пошти. Ова провјера укључује, најмање, провјеру идентитета (ако је могуће помоћу идентификационе исправе с фотографијом, возачке дозволе или путовнице) и провјеру животописа и/или приложених референца

- спремишта за товар у возилима се закључавају или печате. Возила са страницама од тканине осигуравају се кабловима ТИР. Простор за товар у возилима с ниским дном држи се током пријевоза ваздушног терета под надзором

- непосредно прије утовара, прегледава се спремиште за товар те се неповредивост овог прегледа одржава до завршетка утовара

- сваки возач носи са собом идентификацијску исказницу, путовницу, возачку дозволу ли неки други документ с његовом фотографијом који је издало или који признаје надлежно тијело

- у раздобљу од преузимања до испоруке, возачи не застају непланирано. Ако је то неизбјечно, возач при повратку провјерава безбједност терета и неповредивост брава и/или печата. Уколико возач открије било какав доказ о уплитању, он о томе обавјешћује свог претпостављеног и његов ваздушни терет/пошта се не испоручују без обавијести при достави

- за пријевоз се не склапају подизвођачки уговори с трећом страном, осим ако трећа страна такођер има пријевознички уговор с [исто име као горе, овлаштеног шпедитера/познатог пошиљалаца/вриједносног пошиљалаца или надлежног тијела које је одобрило и сертификирало пријевозника], и

- за никакве друге услуге (нпр. складиштење) не склапају се подизвођачки уговори с било којом другом страном осим овлаштеног шпедитера или субјекта којег је надлежно тијело сертификирало или одобрило и уврстило у попис за пружање тих услуга.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подузећу:

Датум:

Потпис:

ПРИЛОГ 6-Ф

ТЕРЕТ И ПОШТА

ТРЕЋЕ ЗЕМЉЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРИЗНАЈЕ ДА ПРИМЈЕЊУЈУ СТАНДАРДЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЕКВИВАЛЕНТНЕ ЗАЈЕДНИЧКИМ ОСНОВНИМ СТАНДАРДИМА

Што се тиче терета и поште, за сљедеће се треће земље признаје да примјењују стандарде безбједности еквивалентне заједничким основним стандардима:

7. ПОШТА ВАЗДУШНОГ ПРИЈЕВОЗНИКА И МАТЕРИЈАЛИ ВАЗДУШНОГ ПРИЈЕВОЗНИКА

7.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Уколико није другачије наведено или уколико provedбу безбједносних контрола из поглавља 4., 5. и 6. не осигурава надлежно тијело, оператор аеродрома, субјект или други ваздушни пријевозник, ваздушни пријевозник осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу што се тиче његове поште ваздушног пријевозника и његових материјала ваздушног пријевозника.

7.1 ПОШТА ВАЗДУШНОГ ПРИЈЕВОЗНИКА И МАТЕРИЈАЛИ ВАЗДУШНОГ ПРИЈЕВОЗНИКА КОЈИ СЕ УТОВАРУЈУ У ВАЗДУХОПЛОВ

7.1.1 Прије утовара у пртљажни простор ваздухоплова, пошта ваздушног пријевозника и материјали ваздушног пријевозника се морају прегледати и заштитити у складу с поглављем 5. или се морају подвргнути безбједносним контролама и заштити у складу с поглављем 6.

7.1.2 Прије утовара у било који други дио ваздухоплова осим пртљажног простора, пошта ваздушног пријевозника и материјали ваздушног пријевозника се морају прегледати и заштитити у складу с одредбама за кабинску пртљагу из поглавља 4.

7.1.3 Пошта ваздушног пријевозника и материјали ваздушног пријевозника који се утоварују у ваздухоплов подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

7.2 МАТЕРИЈАЛИ ВАЗДУШНОГ ПРИЈЕВОЗНИКА КОЈИ СЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ ЗА ОБРАДУ ПОДАТАКА О ПУТНИКУ И ПРТЉАЗИ

7.2.1 Материјали ваздушног пријевозника који се употребљавају за обраду података о путнику и пртљази и који би се могли употријебити за угрожавање безбједности цивилног ваздухопловства, стављају се под заштиту или се држе под надзором како би се спријечио неовлаштени приступ.

Самопријава за лет и одговарајуће интернетске могућности које су на располагању путницима сматрају се овлашћеним приступом таквим материјалима.

7.2.2 Одбачени материјали, који би се могли употријебити за омогућавање неовлашћеног приступа или уноса пртљаге у сигурносну зону ограниченог приступа или у ваздухоплов, морају се уништити или учинити неважећим.

7.2.3 Суставом за контролу одлазака и суставом за пријаве за лет мора се управљати на такав начин да се спријечи неовлаштени приступ.

Самопријава за лет која је омогућена путницима сматра се овлашћеним приступом таквим суставима.

8. ЗАЛИХЕ ЗА ОПСКРБУ ТОКОМ ЛЕТА

8.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

8.0.1 Уколико није другачије наведено, надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект одговоран у складу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 осигурава provedбу мјера наведених у овом поглављу.

8.0.2 У смислу овог поглавља 'залихе за опскрбу током лета' су сви артикли који се уносе у ваздухоплов за употребу, конзумацију или куповину од стране путника или посаде током лета, осим:

(а) кабинске пртљаге;

(б) предмета које са собом носе особе које нису путници; и

(ц) поште ваздушног пријевозника и материјала ваздушног пријевозника.

У смислу овог поглавља 'овлаштени добављач залиха за опскрбу током лета' је добављач чији поступци испуњавају заједничка правила безбједности и стандарде dostatне да му се допусти испорука залиха за лет изравно у ваздухоплов.

У смислу овог поглавља 'познати добављач залиха за опскрбу током лета' је добављач чији поступци испуњавају заједничка правила безбједности и стандарде dostatне да му се допусти испорука залиха за лет ваздушном пријевознику или овлаштенем добављачу, али не изравно у ваздухоплов.

8.0.3 Залихе се сматрају залихама за опскрбу током лета од тренутка када се могу идентифицирати као залихе превећене за унос у ваздухоплов за употребу, конзумацију или куповину од стране путника или посаде током лета.

8.1 БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

8.1.1 Безбједносне контроле – опште одредбе

8.1.1.1 Залихе за опскрбу током лета прегледавају се прије уношења у сигурносну зону ограниченог приступа, осим:

(а) ако је потребне безбједносне контроле залиха обавио ваздушни пријевозник који их испоручује за свој властити ваздухоплов и ако су залихе биле заштићене од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих безбједносних контрола до испоруке у ваздухоплов; или

(б) ако је потребне безбједносне контроле залиха обавио овлаштени добављач и ако су залихе биле заштићене од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих контрола до доласка у сигурносну зону ограниченог приступа или, ако је примјерено, до испоруке ваздушном пријевознику или другом овлаштенем добављачу; или

(ц) ако је потребне безбједносне контроле залиха обавио познати добављач и ако су залихе биле заштићене од неовлаштеног уплитања од тренутка извођења тих заштитних контрола до испоруке ваздушном пријевознику или овлаштенем шпедитеру.

8.1.1.2 Морају се прегледати све залихе за опскрбу током лета које су примљене од овлаштеног добављача или од познатог добављача на којима су видљиви знакови неовлаштеног уплитања или ако постоји разлог за сумњу да од тренутка примјене контрола нису биле заштићене од неовлаштеног приступа.

8.1.1.3 Безбједносне контроле залиха за опскрбу током лета подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

8.1.2 Преглед

8.1.1.1 При прегледу залиха за опскрбу током лета, у одабиру употријебљених средстава и метода уважава се природа залиха и они морају бити таквог стандарда који је достатан како би се осигурало да у залихама нису скривени никакви забрањени предмети.

8.1.1.2 Преглед залиха за опскрбу током лета подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

8.1.3 Одобравање овлаштених добављача

8.1.3.1 Овлаштене добављаче одобрава надлежно тијело.

Одобрење овлаштеног добављача специфично је за локацију.

Било који субјект који осигурава безбједносне контроле из тачке 8.1.5 и који залихе за опскрбу током лета испоручује изравно у ваздухоплов, одобрава се као овлаштени добављач. То се не односи на ваздушног пријевозника који те безбједносне контроле изводи сам и испоручује залихе само у свој властити ваздухоплов.

8.1.3.2 Надлежно тијело сваке државе чланице у свом националном програму безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 утврђује одговорности за provedбу сљедећег поступка за одобравање овлаштених добављача:

(а) субјект тражи одобрење од надлежном тијелу државе чланице у којој се налази његова локација како би му се додијелио статус овлаштеног добављача.

Подносилац захтјева доставља предметном надлежном тијелу програм безбједности. У програму се описују методе и поступци којих се добављач мора придржавати како би испунио захтјеве из тачке 8.1.5. У програму се такођер описује како сам добављач надзире усклађеност с тим методама и поступцима.

Подносилац захтјева мора такођер доставити 'Изјаву о обавезама – овлаштени добављач залиха за опскрбу током лета' садржану у Прилогу 8-А. Ову изјаву потписује правни заступник или особа одговорна за безбједност.

Потписану изјаву задржава предметно надлежно тијело;

(б) надлежно тијело, или независни оцјењивач који дјелује у његово име, проучава програм безбједности и затим на лицу мјеста провјерава наведене локације како би оцијенио да ли подносилац захтјева испуњава захтјеве из тачке 8.1.5;

(ц) ако је надлежно тијело задовољно с подацима даним на темељу тачака (а) и (б), оно може одобрити добављача као овлаштеног добављача за наведене локације. Ако надлежно тијело није задовољно, оно о разлозима одмах обавјешћује субјект који је тражио одобрење за овлаштеног добављача.

8.1.3.3 Овлаштени добављач се поновно вреднује у редовитим временским размацима који нису дужи од 5 година. То укључује провјеру на лицу мјеста како би се оцијенило да ли овлаштени добављач још увијек испуњава захтјеве из тачке 8.1.5.

Инспекцијски преглед у просторијама овлаштеног добављача који проводи надлежно тијело у складу с националним програмом контроле квалитете може се сматрати вредновањем на лицу мјеста, под условом да обухваћа све захтјеве из тачке 8.1.5.

8.1.3.4 Ако надлежно тијело утврди да овлаштени добављач више не испуњава захтјеве из тачке 8.1.5, оно опозива статус овлаштеног добављача за наведене локације.

8.1.3.5 Не доводећи у питање право сваке државе чланице да примјењује строже мјере у складу с чланом 6. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008, овлаштени добављач који је одобрен у складу с тачком 8.1.3 признаје се у свим државама чланицама.

8.1.4 Именовање познатих добављача

8.1.4.1 Било који субјект који осигурава безбједносне контроле из тачке 8.1.5.1 и који испоручује залихе за опскрбу током лета, али не изравно у ваздухоплов, именује се познатим добављачем од стране подузећа којем испоручује. То се не односи на овлаштеног добављача.

8.1.4.2 Како би био именован као познати добављач, субјект мора сваком подузећу којем испоручује доставити 'Изјаву о обавезама – познати добављач залиха за опскрбу током лета' садржану у Прилогу 8-Б. Ову изјаву потписује правни заступник или особа одговорна за безбједност.

Потписану изјаву задржава подузеће којем познати добављач испоручује као средство вредновања.

8.1.4.3 Ако током раздобља од 2 године нема никаквих испорука, статус познатог добављача престаје важити.

8.1.4.4 Ако надлежно тијело или подузеће којем познати добављач испоручује сматра да познати добављач више не испуњава захтјеве из тачке 8.1.5.1, предметно подузеће опозива статус познатог добављача.

8.1.5 Безбједносне контроле које изводе ваздушни пријевозник, овлаштени добављач и познати добављач

8.1.5.1 Ваздушни пријевозник, овлаштени добављач и познати добављач залиха за опскрбу током лета:

(а) именују особу одговорну за безбједност у подузећу; и

(б) осигуравају да особе које имају приступ залихама за опскрбу током лета прођу обуку ради стјецања знања из подручја безбједности, прије него што им се допусти приступ тим залихама; и

(ц) спречавају неовлаштени приступ својим просторијама и залихама за опскрбу током лета; и

(д) осигуравају на одговарајући начин, да се у залихе за опскрбу током лета не сакрију никакви забрањени предмети; и

(е) на свим возилима и/или спремницима у којима се превозе залихе за опскрбу током лета осигуравају печате који се не могу отворити без видљивог оштећења или за њих осигуравају физичку заштиту.

Тачка (е) се не примјењује током пријевоза на ваздушној страни.

8.1.5.2 Безбједносне контроле које изводе ваздушни пријевозник и овлаштени добављач подлијежу такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

8.2 ЗАШТИТА ЗАЛИХА ЗА ОПСКРБУ ТОКОМ ЛЕТА

Детаљне одредбе за заштиту залиха за опскрбу током лета утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 8-А

ИЗЈАВА О ОБАВЕЗАМА

ОВЛАШТЕНИ ДОБАВЉАЧ ЗАЛИХА ЗА ОПСКРБУ ТОКОМ ЛЕТА

У складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о заједничким правилима у подручју безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним проведбеним актима,

изјављујем,

- да су по мом најбољем сазнању информације садржане у програму безбједности подузећа истините и тачне

- да ће се праксе и поступци наведени у овом програму безбједности проводити и одржавати на свим локацијама које су обухваћене програмом

- да ће се овај програм безбједности прилагодити и измијенити како би се ускладио са свим будућим релевантним промјенама законодавства ЕЗ-а, осим ако [име подузећа] обавијести [име надлежног тијела] да више не жели испоручивати залихе за опскрбу током лета изравно у ваздухоплов (и да, према томе, више не жели дјеловати као овлаштени добављач)

- да ће [име подузећа] у писаном облику обавијестити [име надлежног тијела] о:

(а) мањим промјенама у свом програму безбједности, као што су име подузећа, особа одговорна за безбједност или подаци за контакт, одмах, а најкасније у року од 10 радних дана; и

(б) већим планираним промјенама, као што су нови поступци прегледа, већи грађевински радови који би могли утјецати на његову у складу с одговарајућим законодавством ЕЗ-а, или промјена сједишта/адресе, најмање 15 радних дана прије њиховог почетка/планиране промјене,

- да ће [име подузећа], како би осигурао усклађеност с одговарајућим законодавством ЕЗ-а, у случају потребе у потпуности сурађивати у свим инспекцијским прегледима те да ће на захтјев инспектора омогућити приступ свим документима

- да ће [име подузећа] обавијестити [име надлежног тијела] о било каквим озбиљним нарушавањима безбједности и о било каквим сумњивим околностима које би могле бити важне за залихе за опскрбу током лета, посебно о сваком покушају скривања забрањених предмета у залихе

- да ће [име подuzeћа] за све одговарајуће запосленике осигурати одговарајућу обуку те да ће их упознати с њиховим одговорностима што се тиче заштите у оквиру програма безбједности подuzeћа, и

- да ће [име подuzeћа] обавијестити [име надлежног тијела], ако:

(а) престане пословати;

(б) ако више не испоручује залихе за опскрбу током лета изравно у ваздухоплов; или

(ц) ако више не може испуњавати захтјеве одговарајућег законодавства ЕЗ-а.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подuzeћу:

Датум:

Потпис:

ПРИЛОГ 8-Б

ИЗЈАВА О ОБАВЕЗАМА

ПОЗНАТИ ДОБАВЉАЧ ЗАЛИХА ЗА ОПСКРБУ ТОКОМ ЛЕТА

У складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о заједничким правилима у подручју безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним provedбеним актима,

изјављујем,

- да [име подuzeћа] дјелује у складу са захтјевима законодавства ЕЗ-а

- да ће [име подuzeћа], како би осигурао усклађеност с одговарајућим законодавством ЕЗ-а, у случају потребе у потпуности сурађивати у свим инспекцијским прегледима, те да ће на захтјев инспектора омогућити приступ свим документима

- да ће [име подuzeћа] обавијестити [име ваздушног пријевозника или овлаштеног добављача којем испоручује залихе за опскрбу током лета] о било каквим озбиљним нарушавањима безбједности и о било каквим сумњивим околностима које би могле бити важне за залихе за опскрбу током лета, посебно о сваком покушају скривања забрањених предмета у залихе

- да ће [име подuzeћа] за све одговарајуће запосленике осигурати одговарајућу обуку те да ће их упознати с њиховим одговорностима што се тиче безбједности, и

- да ће [име подuzeћа] обавијестити [име ваздушног пријевозника или овлаштеног добављача којем испоручује залихе за опскрбу током лета], ако:

(а) престане пословати; или

(б) ако више не може испуњавати захтјеве одговарајућег законодавства ЕЗ-а.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подузећу:

Датум:

Потпис:

9. ЗАЛИХЕ ЗА ОПСКРБУ АЕРОДРОМА

9.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

9.0.1 Уколико није другачије наведено или уколико provedбу прегледа не осигурава надлежно тијело или субјект, provedбу мјера предвиђених у овом поглављу осигурава оператор зрачне луке.

9.0.2 У смислу овог поглавља,

(а) 'залихе за опскрбу аеродрома' су сви артикли који су намијењени за продају, употребу или за стављање на располагање за било коју намјену или дјелатност у безбједносним зонама ограниченог приступа на аеродрому;

(б) 'познати добављач залиха за опскрбу аеродрома' је добављач чији поступци испуњавају заједничка правила заштите и стандарде достатне да му се допусти испорука залиха за опскрбу зрачне луке у безбједносне зоне ограниченог приступа.

9.0.3 Залихе се сматрају залихама за опскрбу аеродрома од тренутка када се могу идентифицирати као залихе предвиђене за продају, употребу или стављање на располагање у сигурносној зони ограниченог приступа на аеродрому.

9.1 БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

9.1.1 Безбједносне контроле – опште одредбе

9.1.1.1 Залихе за опскрбу аеродрома прегледавају се прије уношења у безбједносне зоне ограниченог приступа, осим ако је безбједносне контроле залиха обавио познати добављач и ако су залихе биле заштићене од неовлаштеност уплитања од тренутка извођења тих контрола до њиховог уношења у безбједносне зоне ограниченог приступа.

9.1.1.2 Залихе за опскрбу аеродрома, које потјечу из безбједносне зоне ограниченог приступа, могу се изузети од ових безбједносних контрола.

9.1.1.3 Морају се прегледати све залихе за опскрбу аеродрома које су примљене од познатог добављача на којима су видљиви знакови неовлаштеност уплитања или ако постоји разлог за сумњу да од тренутка примјене контрола нису биле заштићене од неовлаштеност приступа.

9.1.1.4 При испоруци у продаваоницу у сигурносној зони ограниченог приступа, особље продаваонице визуелно провјерава залихе за опскрбу аеродрома како би се осигурало да нема знакова неовлаштеност уплитања.

9.1.2 Преглед

9.1.2.1 При прегледу залиха за опскрбу аеродрома, у одабиру употријебљених средстава и метода, уважава се природа залиха и они морају бити таквог стандарда који је достатан како би се осигурало да у залихама нису скривени никакви забрањени предмети.

9.1.2.2 Преглед залиха за опскрбу аеродрома подлијеже такођер додатним одредбама утврђеним у посебној одлуци Комисије.

9.1.3 Именовање познатих добављача

9.1.3.1 Било који субјект који осигурава безбједносне контроле из тачке 9.1.4 и који испоручује залихе за опскрбу аеродрома, именује се од стране оператора аеродрома познатим добављачем.

9.1.3.2 Како би био именован као познати добављач, субјект мора оператору аеродрома доставити 'Изјаву о обавезама – познати добављач залиха за опскрбу аеродрома садржану у Прилогу 9-А. Ову изјаву потписује правни заступник или особа одговорна за безбједност.

Оператор аеродрома задржава потписану изјаву, као средство вредновања.

9.1.3.3 Ако током раздобља од 2 године нема никаквих испорука, статус познатог добављача престаје важити.

9.1.3.4 Ако надлежно тијело или оператор аеродрома сматра да познати добављач више не испуњава захтјеве из тачке 9.1.4, оператор аеродрома опозива статус познатог добављача.

9.1.4 Безбједносне контроле које изводе познати добављач

Познати добављач залиха за опскрбу аеродрома:

(а) именује особу одговорну за безбједност у подузећу; и

(б) осигурава да особе које имају приступ залихама за опскрбу аеродрома прођу обуку ради стјецања знања из подручја безбједности, прије него што им се допусти приступ тим залихама; и

(ц) спречава неовлаштени приступ својим просторијама и залихама за опскрбу аеродрома; и

(д) осигурава на одговарајући начин, да се у залихе за опскрбу аеродрома не сакрију никакви забрањени предмети; и

(е) на свим возилима и/или спремницима у којима се превозе залихе за опскрбу аеродрома осигуравају печате који се не могу отворити без видљивог оштећења или за њих осигуравају физичку заштиту.

9.2 ЗАШТИТА ЗАЛИХА ЗА ОПСКРБУ АЕРОДРОМА

Детаљне одредбе за заштиту залиха за опскрбу аеродрома утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 9-А

ИЗЈАВА О ОБАВЕЗАМА

ПОЗНАТИ ДОБАВЉАЧ ЗАЛИХА ЗА ОПСКРБУ АЕРОДРОМА

У складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 Европскога парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о заједничким правилима у области безбједности цивилног ваздухопловства и њезиним provedбеним актима,

изјављујем,

- да [име подuzeћа] дјелује у складу са захтјевима законодавства ЕЗ-а

- да ће [име подuzeћа], како би осигурао усклађеност с одговарајућим законодавством ЕЗ-а, у случају потребе у потпуности сурађивати у свим инспекцијским прегледима те да ће на захтјев инспектора омогућити приступ свим документима

- да ће [име подuzeћа] обавијестити [надлежно тијело и оператор аеродрома] о било каквим озбиљним нарушавањима безбједности и о било каквим сумњивим околностима које би могле бити важне за залихе за опскрбу аеродрома, посебно о сваком покушају скривања забрањених предмета у залихе,

- да ће [име подuzeћа] за све одговарајуће запосленике осигурати одговарајућу обуку, те да ће их упознати с њиховим одговорностима што се тиче безбједности, и

- да ће [име подuzeћа] обавијестити [оператор аеродрома], ако:

(а) престане пословати; или

(б) ако више не може испуњавати захтјеве одговарајућег законодавства ЕЗ-а.

Преузимам потпуну одговорност за ову изјаву.

Име:

Положај у подuzeћу:

Датум:

Потпис:

10. БЕЗБЈЕДНОСНЕ МЈЕРЕ ТОКОМ ЛЕТА

Нема одредаба у овој Уредби.

11. ЗАПОШЉАВАЊЕ И ОБУКА ОСОБЉА

11.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

11.0.1 Надлежно тијело, оператор аеродрома, ваздушни пријевозник или субјект који запошљавају особе које проводе или које су одговорне за провођење мјера, за које су они одговорни ускладу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008, осигуравају да те особе испуњавају стандарде наведене у овом поглављу.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

11.0.2 У смислу овог поглавља 'цертификација' је формално оцјењивање и потврђивање, од стране или у име надлежног тијела, којим се доказује да је одређена особа успјешно завршила одговарајућу обуку те да та особа има потребну стручност за извођење додијелених јој послова на задовољавајућој разини.

11.0.3 У смислу овог поглавља, 'држава пребивалишта' је држава у којој особа борави без прекида шест мјесеци или дуже, а 'прекид' у евиденцији обуке или запослења је сваки прекид који траје дуже од 28 дана.

11.0.4 Код оцјењивања било којих потреба за обуком у оквиру овог одјељка, могу се узети у обзир вјештине које је особа стекла прије запошљавања.

11.1 ЗАПОШЉАВАЊЕ

11.1.1 Особе које се запошљавају за provedбу или за преузимање одговорности за provedбу претраге, контроле приступа или других безбједносних контрола у безбједносним зонама ограниченог приступа морају успјешно проћи провјеру прошлости.

11.1.2 Особе које се запошљавају за provedбу или за преузимање одговорности за provedбу претраге, контроле приступа или других безбједносних контрола другдје, а не у сигурносној зони ограниченог приступа, морају успјешно проћи провјеру прошлости или провјеру претходног радног искуства. Уколико у овој Уредби није другачије одређено, о томе треба ли обавити провјеру прошлости или провјеру претходног радног искуства одлучује надлежно тијело у складу с важећим националним правилима.

11.1.3 У складу с правилима Заједнице и националним правилима, провјера прошлости обухваћа најмање сљедеће:

(а) утврђивање идентитета особе темељем документарног доказа;

(б) казнене евиденције у свим државама пребивалишта током најмање претходних 5 година; и

(ц) запослења, обуку и било које прекиде током најмање претходних 5 година.

11.1.4 У складу с правилима Заједнице и националним правилима, провјера претходног радног искуства обухваћа најмање сљедеће:

(а) утврђивање идентитета особе на темељу документарног доказа;

(б) запослења, обуку и било које прекиде током најмање претходних 5 година; и

(ц) тражење од особе да потпише изјаву у којој даје детаљне податке о евентуалним казним дјелима у свим државама пребивалишта током најмање претходних 5 година.

11.1.5 Провјере прошлости или провјере претходног радног искуства обављају се прије почетка обуке особе из подручја безбједности које укључује приступ информацијама које нису доступне јавности.

11.1.6 Поступак запошљавања за све особе које се запошљавају у складу с тачкама 11.1.1 и 11.1.2 укључује најмање писану замолбу и разговор, намијењен осигуравању почетне оцјене могућности и способности.

11.1.7 Особе које се запошљавају за provedбу безбједносних контрола морају имати менталне и физичке могућности и способности које су потребне за учинковито извођење њихових послова те их се на почетку поступка запошљавања мора упознати с природом ових захтјева.

Ове могућности и способности се оцјењују током поступка запошљавања, а прије завршетка могућег покусног рока.

11.1.8 Евиденције о запошљавању, укључујући резултате било каквих тестова за оцјењивање, чувају се за све особе запослене у складу с тачкама 11.1.1 и 11.1.2 најмање током трајања њиховог уговора о раду.

11.2 ОБУКА

11.2.1 Опште обвезе што се тиче обуке

11.2.1.1 Прије него што их се овласти за provedбу безбједносних контрола без надзора, особе морају успјешно завршити одговарајућу обуку.

11.2.1.2 Обука особа које изводе послове наведене у тачкама 11.2.3.1 до 11.2.3.5 и тачки 11.2.4 укључује елементе теоретске и практичне обуке те обуке на радном мјесту.

11.2.1.3 Садржај течајева одређује или одобрава надлежно тијело, прије:

(а) него што инструктор започне било какву обуку у складу с Уредбом (ЕЦ) бр. 300/2008 и њезиним provedбеним актима; или

(б) него што се употреби течај који се темељи на рачуналима како би се испунили захтјеви Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката.

Течај који се темељи на рачуналима може се проводити с подршком или без подршке инструктора.

11.2.1.4 Евиденције о обуци чувају се за све особе које су прошле обуку најмање током трајања њиховог уговора о раду.

11.2.2 Основна обука

Основна обука особа које обављају послове наведене у тачкама 11.2.3.1, 11.2.3.4 и 11.2.3.5, као и у тачкама 11.2.4, 11.2.5 и 11.5 резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутним пријетњама;

(б) познавање правног оквира за безбједност цивилног ваздухопловства;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле;

(д) познавање поступака контроле приступа;

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(е) познавање сустава идентификацијских картица који се употребљавају на аеродрому;

(ф) познавање поступака провјере особа и околности у којима се особе морају провјерити или пријавити;

(г) познавање поступака пријављивања;

(х) способност идентифицирања забрањених предмета;

(и) способност примјереног реагирања на инциденте повезане са сигурношћу;

(ј) знања о томе како људско понашање и реакције могу утјецати на успјешност у подручју безбједности; и

(к) способност јасне и самопоуздане комуникације.

11.2.3 Обука специфична за посао особа које проводе безбједносне контроле

11.2.3.1 Обука специфична за посао особа које проводе преглед особа, кабинске пртљаге, ствари које особе носе са собом и предане пртљаге резултира сљедећим стручним знањима:

(а) разумијевање конфигурације контролних тачака за преглед и поступка прегледа;

(б) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;

(ц) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(д) познавање могућности и ограничења безбједносне опреме или метода прегледа који се употребљавају;

(е) познавање поступака у хитним случајевима;

и, када је то потребно ради послова који су особи додијељени:

(ф) познавање међуљудских вјештина, посебно сазнање о томе како премостити културне разлике и како поступити с потенцијално непослушним путницима.;

(г) познавање техника ручне претраге;

(х) способност извођења ручне претраге у складу са стандардом dostatним за примјерено осигуравање откривања скривених забрањених предмета;

(и) познавање изузећа од претраге и посебних безбједносних поступака;

(ј) способност руковања сигурносном опремом која се користи;

(к) способност исправног тумачења слика добивених сигурносном опремом; и

(л) познавање захтјева што се тиче заштите предане пртљаге.

11.2.3.2 Обука особа које проводе преглед терета и поште, резултира сљедећим стручним знањима:

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју безбједности цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле у ланцу опskrбе;

(д) способност идентифицирања забрањених предмета;

(е) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(ф) познавање могућности и ограничења безбједносне опреме или метода прегледа, који се употребљавају;

(г) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;

(х) познавање поступака у хитним случајевима;

(и) познавање захтјева што се тиче заштите терета и поште;

и, када је то потребно ради послова који су особи додијелени:

(ј) познавање захтјева што се тиче претраге терета и поште, укључујући изузећа и посебне безбједносне поступке;

(к) познавање метода претраге примјерених за различите врсте терета и поште;

(л) познавање техника ручне претраге;

(м) способност извођења ручне претраге у складу са стандардом достатним за примјерено осигуравање откривања скривених забрањених предмета;

(н) способност руковања сигурносном опремом која се користи;

(о) способност исправног тумачења слика добивених сигурносном опремом; и

(п) познавање захтјева у вези с пријевозом.

11.2.3.3 Обука особа које проводе преглед поште и материјала ваздушног пријевозника, залиха за опскрбу током лета и залиха за опскрбу аеродрома, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју безбједности цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле у ланцу опskrбе;

(д) способност идентифицирања забрањених предмета;

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

- (е) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;
  - (ф) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;
  - (г) познавање поступака у хитним случајевима;
  - (х) познавање могућности и ограничења безбједносне опреме или метода прегледа, који се употребљавају;
- и, када је то потребно ради послова који су особи додијелени:
- (и) познавање техника ручне претраге;
  - (ј) способност извођења ручне претраге у складу са стандардом dostatним за примјерено осигуравање откривања скривених забрањених предмета;
  - (к) способност руковања сигурносном опремом која се користи;
  - (л) способност исправног тумачења слика добивених сигурносном опремом; и
  - (м) познавање захтјева у вези с пријевозом.

11.2.3.4 Посебна обука особа које проводе преглед возила, резултира сљедећим стручним знањима:

- (а) познавање законских захтјева за преглед возила, укључујући изузећа и посебне безбједносне поступке;
- (б) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;
- (ц) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;
- (д) познавање поступака у хитним случајевима;
- (е) познавање техника прегледа возила; и
- (ф) способност извођења прегледа возила у складу са стандардом dostatним за примјерено осигуравање откривања скривених забрањених предмета.

11.2.3.5 Посебна обука особа које проводе контролу приступа на аеродрому, те надзор и патроле, резултира сљедећим стручним знањима:

- (а) познавање законских захтјева за контролу приступа, укључујући изузећа и посебне безбједносне поступке;
- (б) познавање састава контроле приступа који се употребљавају на аеродрому;
- (ц) познавање овлаштења, укључујући идентификацијске картице и пропуснице за возила којима се омогућује приступ у подручја на ваздушној страни и способност идентифицирања тих овлаштења;
- (д) познавање поступака патролирања и провјеравања особа те околности у којима се особе морају провјерити или пријавити;

(е) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(ф) познавање поступака у хитним случајевима;

(г) познавање међуљудских вјештина, посебно сазнање о томе како премостити културне разлике и како поступити с потенцијално непослушним путницима.

11.2.3.6 Обука особа које проводе детаљне безбједносне претраге ваздухоплова, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) познавање законских захтјева за детаљне безбједносне претраге ваздухоплова;

(б) познавање конфигурације типа (типова) ваздухоплова на којима особа проводи детаљне безбједносне претраге ваздухоплова;

(ц) способност идентифицирања забрањених предмета;

(д) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(е) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;

(ф) способност провођења детаљне безбједносне претраге ваздухоплова у складу са стандардом достатним за примјерено осигуравање откривања скривених забрањених предмета.

11.2.3.7 Обука особа које проводе заштиту ваздухоплова, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) познавање начина заштите и спречавања неовлаштеност приступа у ваздухоплов;

(б) познавање поступка печатења ваздухоплова, када је примјерено;

(ц) познавање сустава идентификацијских картица који се користе на аеродрому;

(д) познавање поступака провјеравања особа, те околности у којима се особе морају провјерити или пријавити; и

(е) познавање поступака у хитним случајевима.

11.2.3.8 Обука особа које проводе утврђивање припадности пртљаге, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутачним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле;

(д) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(е) познавање поступака у хитним случајевима;

(ф) познавање захтјева и техника за утврђивање припадности пртљаге путнику; и

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(г) познавање захтјева што се тиче заштите материјала ваздушног пријевозника који се користе за обраду података о путницима и пртљази.

11.2.3.9 Обука особа које проводе безбједносне контроле терета и поште, осим прегледа, или које имају приступ ваздушном терету који се може идентифицирати или ваздушној пошти која се може идентифицирати, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутачним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле у ланцу опскрбе;

(д) познавање поступака провјеравања особа те околности у којима се особе морају провјерити или пријавити;

(е) познавање поступака пријављивања;

(ф) способност идентифицирања забрањених предмета;

(г) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(х) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;

(и) познавање захтјева што се тиче заштите терета и поште; и

(ј) познавање захтјева у вези с пријевозом, ако је примјерено.

11.2.3.10 Обука особа које проводе безбједносне контроле поште и материјала ваздушног пријевозника, залиха за опскрбу током лета и залиха за опскрбу зрачне луке, осим прегледа, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутачним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле;

(д) познавање поступака провјеравања особа те околности у којима се особе морају провјерити или пријавити;

(е) познавање поступака пријављивања;

(ф) способност идентифицирања забрањених предмета;

(г) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(х) познавање могућих начина скривања забрањених предмета;

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

(и) познавање захтјева што се тиче заштите поште и материјала ваздушног пријевозника, залиха за опскрбу током лета и залиха за опскрбу аеродрома, како је примјерено; и

(ј) познавање захтјева у вези с пријевозом, ако је примјерено.

11.2.4 Посебна обука за особе које непосредно надзиру особе које проводе безбједносне контроле (надзорници)

Посебна обука надзорника, уз стручна знања која морају имати особе које они надзиру, резултира сљедећим стручним знањима:

(а) познавање одговарајућих законских захтјева и начина на који се они испуњавају;

(б) познавање надзорних послова;

(ц) познавање унутарње контроле квалитете;

(д) способност примјереног реагирања на откривање забрањених предмета;

(е) познавање поступака у хитним случајевима;

(ф) способност пружања менторства и обуке на радном мјесту те мотивирања других;

и, када је то потребно ради послова који су особи додијелени:

(г) знање о томе како се рјешавају сукоби; и

(х) познавање могућности и ограничења безбједносне опреме или метода прегледа који се употребљавају.

11.2.5 Посебна обука за особе које имају опћу одговорност на националној или локалној разини за осигуравање да програм безбједности и његова provedба испуњавају све законске одредбе (руководитељ безбједности)

Посебна обука руководиоца безбједности резултира сљедећим стручним знањима:

(а) познавање одговарајућих законских захтјева и начина на који се они испуњавају;

(б) познавање унутарње, националне и међународне контроле квалитете те контроле квалитете Заједнице;

(ц) способност мотивирања других;

(д) познавање могућности и ограничења безбједносне опреме или метода прегледа који се употребљавају.

11.2.6 Обука особа, осим путника, којима је потребан приступ без пратње у безбједносне зоне ограниченог приступа

11.2.6.1 Особе, осим путника, којима је потребан приступ без пратње у безбједносне зоне ограниченог приступа, које нису обухваћене тачкама 11.2.3 до 11.2.5 и тачком 11.5, морају проћи обуку за упознавање са сигурношћу (сецуриту аваренесс) прије него што им се изда одобрење за приступ без пратње у безбједносне зоне ограниченог приступа.

11.2.6.2 Обука за упознавање са сигурношћу (сецуриту аваренесс) резултира сљедећим стручним знањима:

(а) знања о ранијим актима незаконитог уплитања у подручју цивилног ваздухопловства, терористичким актима и тренутачним пријетњама;

(б) познавање одговарајућих законских захтјева;

(ц) познавање циљева и организације безбједности цивилног ваздухопловства, укључујући обвезе и одговорности особа које проводе безбједносне контроле;

(д) разумијевање конфигурације контролних тачака за преглед и поступка прегледа;

(е) познавање поступака контроле приступа и поступака одговарајућих прегледа;

(ф) познавање идентификацијских картица аеродрома које се употребљавају на аеродрому;

(г) познавање поступака пријављивања; и

(х) способност примјереног реагирања на инциденте у вези са сигурношћу.

11.2.6.3 Од сваке особе која похађа обуку за упознавање са сигурношћу (сецуриту аваренесс), захтијева се доказивање разумијевања свих подручја наведених у тачки 11.2.6.2, прије него што јој се изда одобрење за приступ без пратње у безбједносне зоне ограниченог приступа.

11.3 ЦЕРТИФИКАЦИЈА ИЛИ ОДОБРАВАЊЕ

11.3.1 Особе које изводе послове наведене у тачкама 11.2.3.1 до 11.2.3.5 подлијежу:

(а) поступку почетне сертификације или одобравања; и

(б) за особе које раде с рендгенском или ЕДС опремом, поновној сертификацији најмање сваке 3 године; и

(ц) за све остале особе, поновној сертификацији или поновном одобравању, најмање сваких 5 година.

11.3.2 Особе које раде с рендгенском или ЕДС опремом, као дио поступка почетне сертификације или одобравања, морају положити стандардизирани тест тумачења снимака.

11.3.3 Поступак поновне сертификације или поновног одобравања за особе које раде с рендгенском или ЕДС опремом обухваћа стандардизирани тест тумачења слика и оцјену оперативне учинковитости.

11.3.4 Ако се у разумном временском оквиру, који у уобичајеним околностима није дужи од 3 мјесеца, не приступи поновној сертификацији или поновном одобравању и ако се поновна сертификација или поновно одобравање не обаве успјешно, одузимају се одговарајућа сигурносна овлашћења.

11.3.5 Евиденције о сертификацији или одобравању чувају се за све сертификоване или одобрене особе, најмање током трајања њиховог уговора о раду.

11.4 ПЕРИОДИЧНА ОБУКА

11.4.1 Особе које раде с рендгенском или ЕДС опремом морају похађати периодичну обуку која се састоји од обуке и тестирања из подручја препознавања слика. Ова обука може бити у облику:

(а) разредне наставе и/или рачуналне наставе; или

(б) обуке на радном мјесту из подручја ТИП-а, под условом да се на кориштеној рендгенској и ЕДС опреми употребљава библиотека ТИП-а која садржи најмање 6 000 слика, и да особа ради с овом опремом најмање једну трећину свог радног времена.

Резултати тестирања се дају особи и евидентирају те се могу уважити као дио поступка поновне сертификације или поновног одобравања.

Што се тиче разредне наставе и/или рачуналне наставе, особе пролазе обуку и тестирање из подручја препознавања слика најмање 6 сати сваких 6 мјесеци. Користи се библиотека слика која садржи најмање 1 000 слика најмање 250 различитих опасних предмета, укључујући слике саставних дијелова опасних предмета, при чему је сваки предмет снимљен из више различитих кутова. Током обуке и тестирања, слике се из библиотеке изабире насумично.

За обуку на радном мјесту из подручја ТИП-а, библиотека ТИП-а садржи најмање 6 000 слика најмање 1 500 различитих опасних предмета, укључујући слике саставних дијелова опасних предмета, при чему је сваки предмет снимљен из више различитих кутова.

11.4.2 Особе које обављају послове из тачке 11.2, осим оних из тачке 11.4.1, морају похађати периодичну обуку учесталосту којом се осигурава одржавање и стјецање стручних знања у складу с развојем у подручју безбједности.

Периодична обука се изводи:

(а) за стручна знања стечена током почетне основне и посебне обуке, најмање сваких 5 година или у случају када се та знања нису употребљавала дуже од 6 мјесеци, прије повратка на послове повезане са сигурношћу; и

(б) за нова или проширена стручна знања, по потреби, како би се осигурало да се особе, које проводе безбједносне контроле или које су одговорне за њихову provedбу, правовремено упознају с новим опасностима и законским захтјевима, до времена када их се мора почети примјењивати.

Захтјеви из тачке (а) се не примјењују на стручна знања која су стечена током посебне обуке, а која више нису потребна за послове које особа обавља.

11.4.3 Евиденције о периодичној обуци чувају се за све особе које су похађале обуку, најмање током трајања њиховог уговора о раду.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

11.5 КВАЛИФИКАЦИЈА ИНСТРУКТОРА И НЕОВИСНИХ ВРЕДНОВАТЕЉА

11.5.1 Надлежно тијело одржава пописе сертификираних инструктора и, ако је примјерено, неовисних вредноватеља, који испуњавају захтјеве из тачака 11.5.2, 11.5.3 или 11.5.4. или има приступ тим пописима.

11.5.2 За инструкторе и неовисне вредноватеље мора бити обављена успјешна провјера прошлости у складу с тачком 11.1.3 и они морају предочити доказ о одговарајућим квалификацијама или знању. Неовисни врједноватељи не смију имати никакве уговорне или новчане обвезе према операторима аеродрома, ваздушним пријевозницима или субјектима за чији су надзор запослени.

11.5.3 Инструктори који су се запослили или који су проводили обуку наведену у овој Уредби прије њезиног ступања на снагу, морају доказати надлежном тијелу најмање:

(а) да имају знања и способности наведене у тачки 11.5.5; и

(б) да одржавају само течајеве које је одобрило надлежно тијело у складу с тачком 11.2.1.3.

11.5.4 Неовисни вредноватељи који су се запослили прије него што је ова Уредба ступила на снагу, морају доказати надлежном тијелу најмање:

(а) да имају стручна знања наведена у тачки 11.5.6; и

(б) да немају никакве уговорне или новчане обвезе према операторима аеродрома, ваздушним пријевозницима или субјектима за чији су надзор запослени.

11.5.5 Како би нека особа била сертификирана за инструктора квалификованог за одржавање обуке утврђене у тачкама 11.2.3.1 до 11.2.3.5 те у тачкама 11.2.4 и 11.2.5, она мора познавати радни околиш у одговарајућем подручју безбједности цивилног ваздухопловства те имати квалификације и стручност у сљедећим подручјима:

(а) технике подучавања; и

(б) елементи безбједности о којима подучава.

11.5.6 Како би нека особа била сертификирана за неовисног вредноватеља, она мора познавати радни околиш у одговарајућем подручју безбједности цивилног ваздухопловства те имати стручност у сљедећим подручјима:

(а) контрола квалитете; и

(б) елементи безбједности који се вреднују или надзиру.

11.5.7 Надлежно тијело или само одржава обуку за инструкторе и неовисне вредноватеље, или одобрава и одржава попис примјерених течајева за обуку у подручју безбједности. Надлежно тијело мора осигурати да инструктори и независни вредноватељи имају редовиту обуку или информације о развојима у одговарајућим подручјима.

11.5.8 Ако надлежно тијело сматра да обука коју одржава квалифицирани инструктор више не резултира одговарајућим стручним знањима, то надлежно тијело или опозива одобрење течаја или осигурава да се инструктор суспендира или брише из пописа квалифицираних инструктора, како је примјерено.

11.6 УЗАЈАМНО ПРИЗНАВАЊЕ ОБУКЕ

Сва стручна знања која нека особа стекне у једној држави чланици како би испунила захтјеве из Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и њезиних provedбених аката, уважавају се у другој држави чланици.

12. СИГУРНОСНА ОПРЕМА

12.0 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

12.0.1 Надлежно тијело, оператор или субјект, који користе опрему за provedбу мјера за које су одговорни у складу с националним програмом безбједности цивилног ваздухопловства из члана 10. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008, подузимају примјерене мјере како би осигурали да опрема испуњава стандарде наведене у овом поглављу.

Информације које су повјерљиве у складу с Одлуком Комисије 2001/844/ЕЦ, ЕЦСЦ, Еуратом¹, надлежна тијела стављају на располагање произвођачима на темељу потребе да их знају.

12.0.2 Сваки се комад безбједносне опреме рутински тестира.

12.1 ОПРЕМА ЗА ОТКРИВАЊЕ МЕТАЛА ПРИ ПРОЛАЗУ КРОЗ ЊУ (WTMD)

12.1.1 Опћа начела

12.1.1.1 Опрема за откривање метала при пролазу кроз њу (WTMD) мора имати могућност откривања и означавања алармом најмање наведених металних предмета, како појединачно тако и у комбинацији.

12.1.1.2 Откривање метала опремом WTMD мора бити неовисно о положају и смјеру металног предмета.

12.1.1.3 WTMD се чврсто причвршћује за тврду подлогу.

12.1.1.4 WTMD има визуални индикатор који показује да опрема ради.

12.1.1.5 Средства за подешавање поставки откривања WTMD-а заштићена су и доступна само овлаштеним особама.

12.1.1.6 WTMD даје и визуални и звучни аларм када открије металне предмете из тачке 12.1.1.1. Обје врсте аларма морају бити замјетљиве у распону од 2 метра.

12.1.1.7 Визуелни аларм показује снагу сигнала откривеног WTMD-ом.

12.1.1.8 WTMD се поставља на начин да се осигура да на њега не утјечу извори ометања.

12.1.2 Стандарди за WTMD

---

¹ SL L 317, 3.12.2001., str. 1.

12.1.2.1 Постоје два стандарда за WTMД. Детаљни захтјеви у вези с тим стандардима утврђени су у посебној одлуци Комисије.

12.1.2.2 Сви WTMД-и морају бити у складу са стандардом 1.

Стандард 1 престаје важити 1. јануара 2011.

12.1.2.3 Стандард 2 се примјењује на WTMД-е инсталиране од 5. јануара 2007., осим ако је прије овог датума већ постојао уговор о инсталирању WTMД-а који је у складу са стандардом 1.

Сва WTMД опрема мора до 1. јануара 2011. бити у складу са стандардом 2.

12.1.3 Додатни захтјеви за WTMД

Сви WTMД-и за чију је инсталацију уговор склопљен од 5. јануара 2007., морају имати могућност:

(а) стварања звучног и/или визуалног сигнала код одређеног постотка особа које пролазе кроз WTMД, а које нису узроковале аларм из тачке 12.1.1.1. Мора постојати могућност утврђивања тог постотка; и

(б) бројања прегледаних особа, искључујући особе које пролазе кроз WTMД у супротном смјеру; и

(ц) бројања броја аларма; и

(д) израчунавања броја аларма као постотка броја прегледаних особа.

12.2 РУЧНА ОПРЕМА ЗА ОТКРИВАЊЕ МЕТАЛА (ХХМД)

12.2.1 Ручна опрема за откривање метала (ХХМД) мора имати могућност откривања жељезних металних предмета и металних предмета који нису жељезни. Откривање метала и утврђивање положаја откривеног метала означава се алармом.

12.2.2 Средства за подешавање поставки осјетљивости ХХМД-а заштићена су и доступна само овлаштеним особама.

12.2.3 ХХМД даје звучни аларм када открије металне предмете. Аларм мора бити замјетљив у распону од 1 метра.

12.2.4 На учинковитост ХХМД-а не утјечу извори ометања.

12.2.5 ХХМД има визуелни индикатор који показује да опрема ради.

12.3 РЕНДГЕНСКА ОПРЕМА

Рендгенска опрема мора би у складу с детаљним захтјевима утврђеним у посебној одлуци Комисије.

12.4 СУСТАВИ ЗА ОТКРИВАЊЕ ЕКСПЛОЗИВА (ЕДС)

12.4.1 Опћа начела

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

12.4.1.1 Сустави за откривање експлозива (ЕДС) морају имати могућност откривања и означавања алармом наведених и већих појединачних количина експлозивног материјала садржаног у пртљази или у другим пошиљкама.

12.4.1.2 Откривање је неовисно о облику, положају или усмјерењу експлозивног материјала.

12.4.1.3 ЕДС се оглашава алармом у свакој од сљедећих околности:

- када открије експлозивни материјал, и
- када открије постојање предмета који спречава откривање експлозивног материјала, и
- када је садржај торбе или пошиљке превише густ да би се могао анализирати.

12.4.2 Стандарди за ЕДС

12.4.2.1 Постоје три стандарда за ЕДС. Детаљни захтјеви у вези с тим стандардима утврђени су у посебној одлуци Комисије.

12.4.2.2 Сви ЕДС-и морају бити у складу са стандардом 1.

Стандард 1 престаје важити 1. септембра 2012.

Надлежно тијело може допустити да се ЕДС-и који су у складу са стандардом 1 и који су инсталирани између 1. јануара 2003. и 1. септембра 2006. наставе примјењивати најкасније до 1. јануара 2014.

12.4.2.3 Стандард 2 се примјењује на све ЕДС-е инсталиране од 1. јануара 2007., осим ако је уговор о инсталирању ЕДС-а који је у складу са стандардом 1 склопљен прије 19. октобра 2006.

Сви ЕДС-и морају најкасније до 1. септембра 2012. бити у складу са стандардом 2, осим у случају примјене трећег подставка точке 12.4.2.2.

Стандард 2 престаје важити 1. септембра 2018.

12.4.2.4 Стандард 3 се примјењује на све ЕДС-е инсталиране од 1. септембра 2012.

Сви ЕДС-и морају најкасније до 1. септембра 2018. бити у складу са стандардом 3.

12.4.3 Захтјеви у односу на квалитету слика за ЕДС

Квалитета слика за ЕДС мора бити у складу с детаљним захтјевима утврђеним у посебној одлуци Комисије.

12.5 ПРОЕКЦИЈА СЛИКЕ ОПАСНОГ ПРЕДМЕТА (ТИП)

12.5.1 Општа начела

12.5.1.1 Проекција слике опасног предмета (ТИП) мора имати могућност пројекције виртуалних слика опасних предмета на рендгенску слику торбе или друге пошиљке која се прегледава.

Службени гласник БиХ број: 40/11 од 24.05.2011.

Виртуалне слике се умећу у рендгенске слике торба или пошилџака које се прегледавају, једнолико распоређено и не на фиксном мјесту.

Мора постојати могућност одређивања постотка пројцираних виртуелних слика.

12.5.1.2 ТИП не смије нарушавати учинковитост и уобичајено функционирање рендгенске опреме.

Особи која обавља преглед не даје се никаква назнака да ће се пројцирати или да је била пројцирана виртуална слика опасног предмета, све док се не прикаже порука у складу с тачком 12.5.2.2.

12.5.1.3 Средства за управљање ТИП-ом су заштићена и доступна само овлашћеним особама.

12.5.2 Састав ТИП-а

12.5.2.1 ТИП се састоји од:

- (а) библиотеке виртуалних слика опасних предмета;
- (б) средства за приказивање порука и за брисање порука; и
- (ц) средства за биљежење и приказивање резултата реакција појединих особа које обављају прегледе.

12.5.2.2 ТИП приказује поруку особи која обавља преглед:

- (а) када је особа која обавља преглед реагирала и била је пројцирана виртуална слика опасног предмета;
- (б) када особа која обавља преглед није реагирала, а била је пројцирана виртуална слика опасног предмета;
- (ц) када је особа која обавља преглед реагирала, а није била пројцирана виртуална слика опасног предмета; и
- (д) када покушај пројцирања виртуалне слике опасног предмета није успио и био је видљив особи која обавља преглед.

Порука се приказује тако да не заклања слику торбе или пошилџке на коју се односи.

Порука остаје приказана док је не избрише особа која обавља преглед. У случају из тачака (а) и (б) порука се приказује заједно с виртуалном сликом опасног предмета.

12.5.2.3 За приступ опреми на којој је инсталиран и на којој се употребљава ТИП, од особе која обавља преглед захтијева се употреба јединствене ознаке.

12.5.2.4 ТИП има могућност похрањивања резултата реакција појединих особа које обављају преглед најмање током 12 мјесеци, и то у формату који омогућује давање извјешћа.

12.5.2.5 Састав ТИП-а подлијеже такођер додатним детаљним захтјевима утврђеним у посебној одлуци Комисије.

12.6 ОПРЕМА ЗА ОТКРИВАЊЕ ТРАГОВА ЕКСПЛОЗИВА (ЕТД)

Опрема за откривање трагова експлозива мора имати могућност прикупљања и анализе честица с онечишћених површина или из садржаја пртљаге или пошилјака, или из њиховог испаравања, те упозоравања алармом на присутност трагова експлозива.

12.7 ОПРЕМА ЗА ПРЕГЛЕД ТЕКУЋИНА, АЕРОСОЛА И ГЕЛОВА (ЛАГ)

12.7.1 Опћа начела

12.7.1.1 Опрема из тачке 4.1.3.1 која се употребљава за преглед текућина, аеросола и гелова (ЛАГ-ова) мора имати могућност откривања и означавања алармом наведених и већих појединачних количина опасних материјала у ЛАГ-овима.

12.7.1.2 Откривање мора бити независно о облику или материјалу пакирања ЛАГ-а.

12.7.1.3 Опрема се мора користити на начин који осигурава да се пакирање поставља и усмјерава тако да се омогући потпуно испуњавање могућности откривања.

12.7.1.4 Опрема се оглашава алармом у свакој од сљедећих околности:

- (а) када открије опасан материјал;
- (б) када открије постојање предмета који спречава откривање опасног материјала;
- (ц) када не може оцијенити да ли је ЛАГ безопасан или није; и
- (д) када је садржај прегледаване торбе превише густ да би се могао анализирати.

12.7.2 Стандарди за опрему за преглед ЛАГ-ова

12.7.2.1 Постоје два стандарда за опрему за преглед ЛАГ-ова. Детаљни захтјеви у вези с тим стандардима утврђени су у посебној одлуци Комисије.

12.7.2.2 Сва опрему за преглед ЛАГ-ова мора бити у складу са стандардом 1.

Стандард 1 престаје важити 28. априла 2014.

12.7.2.3 Стандард 2 се примјењује на сву опрему за преглед ЛАГ-ова инсталирану од 29. априла 2014.

Сва опрема за преглед ЛАГ-ова мора најкасније до 29. априла 2016. бити у складу са стандардом 2.

12.7.3 Одобравање опреме за преглед ЛАГ-ова

Опрему, за коју надлежно тијело државе чланице или неко друго тијело у његово име потврди да је у складу са стандардима утврђеним у посебној одлуци Комисије, признају и друге државе чланице као усклађену с тим стандардима. Државе чланице достављају Комисији име и, на захтјев, друге важне податке о тијелима именованим за одобравање опреме. Комисија о тим тијелима обавјешћује друге државе чланице.

12.8 МЕТОДЕ ПРЕГЛЕДА УПОТРЕБОМ НОВИХ ТЕХНОЛОГИЈА

12.8.1 Држава чланица може допустити методу прегледа употребом нових технологија, уз оне наведене у овој Уредби, под условом:

- (а) да се она употребљава у сврху оцјене нове методе прегледа; и
- (б) да не утјече негативно на цјелокупну разину постигнуте безбједности; и
- (ц) да се они на које она утјече, укључујући путнике, информирају да се изводи покус.

12.8.2 Најмање четири мјесеца прије планираног увођења, предметна држава чланица мора у писаном облику обавијестити Комисију и друге државе чланице о предложеној методи прегледа коју она намјерава допустити, чему прилаже процјену у којој се наводи како ће јамчити да примјена нове методе испуњава захтјеве из тачке 12.8.1 подтачке (б). Ова обавијест мора такођер садржавати детаљне информације о локацији (локацијама) на којој (којима) се планира употреба те методе прегледа и о предвиђеном раздобљу оцјењивања.

12.8.3 Ако Комисија држави чланици позитивно одговори, или ако држава чланица не прими никакав одговор у року од три мјесеца од примитка писаног захтјева, држава чланица може допустити увођење методе прегледа употребом нових технологија.

Ако Комисија сматра да предложена метода прегледа не даје dostatна јамства да ће се у Заједници одржати цјелокупна разина безбједности цивилног ваздухопловства, Комисија о томе обавјешћује државу чланицу у року од три мјесеца од обавијести из тачке 12.8.2, објашњавајући разлоге своје забринутости. У таквим околностима предметна држава чланица не започиње употребљавати методу прегледа, док не испуни захтјеве Комисије.

12.8.4 Најдуже раздобље оцјењивања за сваку методу прегледа употребом нових технологија је осамнаест мјесеци. Комисија може продужити раздобље оцјењивања за највише додатних дванаест мјесеци, под условом да држава чланица достави одговарајуће утемељење за продужење.

12.8.5 Током раздобља оцјењивања, у временским размацима од највише шест мјесеци, надлежно тијело предметне државе чланице доставља Комисији извјештај о напретку оцјењивања. Комисија обавјештава друге државе чланице о садржају извјештаја о напретку. Уколико се извјештаји о напретку не доставе, Комисија може од државе чланице затражити обустављање покуса.

12.8.6 Уколико Комисија на темељу извјештаја сматра да метода прегледа која се испитује не даје dostatна јамства да се у Заједници одржава цјелокупна разина безбједности цивилног ваздухопловства, Комисија обавјешћује државу чланицу да се испитивање мора обуставити док се не осигурају таква јамства.

12.8.7 Раздобље оцјењивања не може бити дуже од тридесет мјесеци.

ПРИЛОГ 12-А

Детаљне одредбе о захтјевима у вези с учинковитошћу WTMД-а утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 12-Б

Детаљне одредбе о захтјевима у вези с учинковитошћу ЕДС-а утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ПРИЛОГ 12-Ц

Детаљне одредбе о захтјевима у вези с учинковитошћу опреме за преглед текућина, аеросола и гелова (ЛАГ-ова) утврђене су у посебној одлуци Комисије.

ДОДАТАК II

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) бр. 357/2010

од 23.априла 2010.

о измјенама и допунама Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 од 04. марта 2010. о утврђивању детаљних мјера за примјену заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства

(Текст од значаја за ЕЕА)

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА,

Имајући у виду Уговор о функционирању Европске уније,

Имајући у виду Уредбу (ЕЦ) бр. 300/2008 Европског парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о успостављању заједничких правила у области безбједности цивилног ваздухопловства којом се поништава Уредба (ЕЦ) бр. 2320/2002¹ а посебно њезин члан 4. став 3,

С обзиром да:

- (1) Уредба Комисије (ЕЦ) бр. 820/2008 од 8. августа 2008. о утврђивању мјера за спровођење заједничких основних стандарда за безбједност цивилног ваздухопловства² садржи безбједносне поступке за залихе текућина и врећица које откривају неовлаштено руковање. Међутим, та уредба ће бити поништена од 29. априла 2010. године.
- (2) ће Уредба Комисије (ЕУ) бр. 185/2010 од 4. марта 2010. о утврђивању детаљних мјера за примјену заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства³ замијенити Уредбу (ЕЦ) бр. 820/2008. Уредба (ЕУ) бр. 185/2010 не садржи безбједносне поступке за залихе текућина и врећица које откривају неовлаштено руковање.
- (3) У циљу заштите цивилног ваздухопловства од аката незаконитог ометања који угрожавају безбједност цивилног ваздухопловства, потребно је одржавати безбједносне поступке за залихе текућина, спрејева и гелова, те безбједносних врећица које откривају неовлаштено руковање, а који се продају на ваздушној страни аеродрома Заједнице. Стога их је неопходно уврстити у Уредбу (ЕУ) бр. 185/2010.
- (4) ће се Уредба (ЕУ) бр. 185/2010 примјењивати од 29. априла 2010. Ступање на снагу ове Уредбе је стога хитно будући да би требало да се примјењује од истог датума.

---

¹ SL L 97, 9.4.2008, str. 72

² SL L 221, 19.8.2008, str. 8.

³ SL L 55, 5.3.2010, str. 1.

(5)би, према томе, требало извршити одговарајуће измјене и допуне Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010.

(6)су мјере утврђене овом Уредбом у складу с мишљењем Одбора за безбједност цивилног ваздухопловства установљеног чланом 19. став 1 Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ:

Члан 1.

Анекс Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 мијења се и допуњује како је утврђено у Анексу ове уредбе.

Члан 2.

Ова Уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном листу Европске уније.

Примјењује се од 29. априла 2010.

Ова Уредба је у цјелости обавезујућа и непосредно примјењива у свим државама чланицама.

У Бриселу, 23. априла 2010.

За Комисију

Предсједник

José Manuel BARROSO

ПРИЛОГ

Анекс Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 мијења се и допуњује како слиједи:

1. У поглављу 8, додаје се сљедећа тачка 8.3:

„8.3 ДОДАТНЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ЗАЛИХЕ ТЕКУЋИНА, СПРЕЈЕВА И ГЕЛОВА (ЛАГс) И БЕЗБЈЕДНОСНИХ ВРЕЋИЦА КОЈЕ ОТКРИВАЈУ НЕОВЛАШТЕНО РУКОВАЊЕ (СТЕБс), ЗА КОРИШТЕЊЕ ТОКОМ ЛЕТА

1. Залихе СТЕБс врећица за кориштење током лета испоручују се на ваздушну страну аеродрома или у сигурносну зону ограниченог приступа у амбалажи која открива неовлаштено руковање.
2. Текућине, спрејеви и гелови (ЛАГс) као и СТЕБс врећице, након првог преузимања на ваздушној страни аеродрома или у сигурносној зони ограниченог приступа и до њихове коначне продаје у ваздухоплову, морају бити заштићени од незаконитог ометања.
3. Детаљне одредбе о додатним безбједносним одредбама за залихе текућина, спрејева и гелова (ЛАГс) и СТЕБс врећица за кориштење током лета утврђују се посебном одлуком.“

2. У поглављу 9, додаје се сљедећа тачка 9.3:

„9.3 ДОДАТНЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ЗАЛИХЕ ТЕКУЋИНА, СПРЕЈЕВА И ГЕЛОВА (ЛАГс) И СТЕБс ВРЕЋИЦА

1. Залихе СТЕБс врећица испоручују се на ваздушну страну аеродрома иза тачке за контролу карти за укрцавање (боардинг пасс) или у у сигурносну зону ограниченог приступа у амбалажи која открива неовлаштено руковање.
2. Текућине, спрејеви и гелови (ЛАГс) као и СТЕБс врећице, након првог преузимања на ваздушној страни аеродрома или у сигурносној зони ограниченог приступа и до њихове коначне продаје у продавници, морају бити заштићени од незаконитог ометања.
3. Детаљне одредбе о додатним безбједносним одредбама за залихе текућина, спрејева и гелова (ЛАГс) и СТЕБс врећица за кориштење током лета утврђују се посебном Одлуком.“

ДОДАТАК III

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) бр. 358/2010

од 23. априла 2010.

о измјенама и допунама Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 од 4. марта 2010. о утврђивању детаљних мјера за спровођење заједничких основних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства

(Текст од значаја за ЕЕА)

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА,

Имајући у виду Уговор о функционирању Европске уније,

Имајући у виду Уредбу (ЕЦ) бр. 300/2008 Европског парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о успостављању заједничких правила у области безбједности цивилног ваздухопловства којом се поништава Уредба (ЕЦ) бр. 2320/2002¹ а посебно њезин члан 4. став 3,

С обзиром да:

- (1) ограничења за текућине, спрејеве и гелове које носе путници који из трећих земаља долијећу на аеродроме Уније и на њима пресједају, стварају на овим аеродромима одређене оперативне тешкоће и узрокују неугодност код предметних путника.
- (2) Уредба Комисије (ЕЦ) бр. 820/2008 од 8. августа 2008. о утврђивању мјера за спровођење заједничких основних стандарда за безбједност ваздухопловства² дозвољава изузећа од примјене поменутих ограничења под условом да се испуне одређени услови. Након провјере да ли су ти услови испуњени на аеродромима у одређеним трећим земљама као и да ли те земље имају добру повијест сурадње с Унијом и њезиним државама чланицама, Комисија одобрава таква изузећа.
- (3) се од 29. априла 2010. поништава Уредба (ЕЦ) бр. 820/2008, и ова изузећа ће бити поништена. Међутим, ограничења за текућине, спрејеве и гелове које носе путници који из трећих земаља долијећу на аеродроме Уније и на њима пресједају, остају на снази како је предвиђено Уредбом (ЕУ) бр. 297/2010 од 9. априла 2010. којом се мијења и допуњује Уредба (ЕЦ) бр. 272/2009 о допуњавању заједничких основних стандарда за безбједност цивилног ваздухопловства.³
- (4) према томе, изузећа од примјене ограничења за текућине, спрејеве и гелове које носи путници који долијећу из трећих земаља треба продужити све док су та ограничења на снази, под условом да те треће земље наставе да испуњавају услове под којим су им дозвољена изузећа.
- (5) према томе, Уредбу (ЕУ) бр. 185/2010 од 4. марта 2010. о утврђивању детаљних мјера за спровођење заједничких основних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства⁴ треба на одговарајући начин измијенити и допунити.

¹ SL L 97, 9.4.2008, str. 72.

² SL L 221, 19.8.2008, str. 8.

³ SL L 90, 10.4.2010, str. 1.

⁴ SL L 55, 5.3.2010, str. 1.

(6)ће се Уредба (ЕУ) бр. 297/2010 од 9. марта 2010. примјењивати од 29. априла 2010. Ступање на снагу ове уредбе је стога хитно будући да би требало да се примјењује од истог датума.

(7)су мјере утврђене овом уредбом у складу с мишљењем Одбора за безбједност цивилног ваздухопловства установљеног чланом 19. став 1 Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ:

Члан 1.

Анекс Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 мијења се и допуњује како је утврђено у Прилогу ове уредбе.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у *Службеном листу Европске уније*.

Примјењује се од 29. априла 2010.

Ова уредба је у цјелости обавезујућа и директно примјењива у свим државама чланицама.

У Бриселу, 23. априла 2010.

За Комисију

Предсједник

José Manuel BARROSO

ПРИЛОГ

Поглавље 4 Прилога мијења се и допуњује како слиједи:

1) Тачка 4.0.4. замјењује се сљедећим текстом:

‘4. У сврху овог прилога:

- а) „текућине, спрејеви и гелови“ (ЛАГс) обухватају пасте, лосионе, течне/чврсте смјесе и садржаје посуда под тлаком, као што је зубна паста, гел за косу, напици, супе, сирупи, парфем, пјена за бријање и други предмети сличне постојаности;
- б) „сигурносна врећица која открива неовлаштено руковање“ (СТЕБ) је врећица која је у складу са препорученим смјерницама за сигурносну контролу Међународне организације за цивилно ваздухопловство).’

2) Тачка 4.1.3.4. замјењује се сљедећим текстом:

‘4. Текућине, спрејеви и гелови (ЛАГс) које носе путници не морају подлијегати сигурносном прегледу (*сиреенинг*) ако:

- а) је текућина, спреј или гел унутар засебне посуде капацитета не већег од 100 милилитара или једнако томе, смјештене у једну прозирну пластичну кесицу с могућношћу поновног затварања и капацитета од највише 1 литар, која је прикладно попуњена и потпуно затворена; или
- б) ће се текућина, спреј или гел користити током путовања и ако су неопходни за медицинске сврхе или посебно прописану исхрану, укључујући храну за бебе. Путник је дужан да, на захтјев, предочи доказ о вјеродостојности изузете текућине, спреја или гела; или
- с) су текућина, спреј или гел набављени на трачној страни аеродрома, иза тачке на којој се провјеравају карте за укрцавање (*боардинг пасс*), у продавницама које подлијежу одобреним безбједносним поступцима у оквиру програма безбједности аеродрома, под условом да су предметна текућина, спреј или гел упакирани у СТЕБ врећицу у којој се налази задовољавајући доказ да је куповина извршена тог дана на ваздушној страни тог аеродрома; или
- д) су текућина, спреј или гел набављени у сигурносној зони ограниченог приступа у продавницама које подлијежу одобреним безбједносним поступцима у оквиру програма безбједности аеродрома; или
- е) су текућина, спреј или гел набављени на другој аеродрома Уније, под условом да су предметна текућина, спреј или гел упакирани у СТЕБ врећицу у којој се налази задовољавајући доказ да је куповина извршена тог дана на ваздушној страни тог аеродрома; или
- ф) су текућина, спреј или гел набављени у ваздухоплову ваздушног пријевозника из Заједнице, под условом да су предметна текућина, спреј или гел упаковани у СТЕБ врећицу у којој се налази задовољавајући доказ да је куповина извршена тог дана на ваздушној страни те аеродрома; или

g)су текућина, спреј или гел набављени на аеродрому која се налази у одређеној трећој земљи која је наведена у Прилогу 4-Д, под условом да су текућина, спреј или гел упакирани у СТЕБ врећицу у којој се налази задовољавајући доказ да је куповина извршена на ваздушној страни тог аеродрома у претходних 36 сати. Изузеци наведени у овој тачки истичу 29. априла 2011.'

3) Додаје се сљедећи Прилог 4-Д:

‘ПРИЛОГ 4-Д

Аеродром(и) с којих се изводе летови ка аеродромима Уније:

- **Канада:**
Сви међународни аеродроми
- **Република Хрватска:**
Аеродром Дубровник (ДБВ)
Аеродром Пула (ПУУ)
Аеродром Ријека (РЈК)
Аеродром Сплит (СПУ)

Аеродром Задар (ЗАД)
Аеродром Загреб (ЗАГ)
- **Малезија**
Међународни аеродром Куала Лумпур (КУЛ)
- **Република Сингапур:**
Аеродром Цханги (СИН)
- **Сједињене Америчке Државе**
Сви међународни аеродроми'

ДОДАТАК IV

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) бр. 573/2010

од 30. јуна 2010.

о измјенама и допунама Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 о утврђивању детаљних мјера за спровођење заједничких основних стандарда за безбједност цивилног ваздухопловства

(Текст од значаја за ЕЕА)

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА,

Имајући у виду Уговор о функционирању Европске уније,

Имајући у виду Уредбу (ЕЦ) бр. 300/2008 Европског парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о успостављању заједничких правила у области безбједности цивилног ваздухопловства којом се поништава Уредба (ЕЗ) бр. 2320/2002¹ а посебно њезин члан 4. став 3,

С обзиром да:

(1) у складу с чланом 4. став 3 Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 Комисија треба да донесе детаљне мјере за спровођење заједничких основних стандарда из члана 4. став 1 и општих мјера којим се допуњују заједнички основни стандарди из члана 4. став 2 те Уредбе.

(2) Ако су у њима садржане осјетљиве безбједносне мјере, ове мјере треба сматрати повјерљивим информацијама ЕУ у смислу Одлуке Комисије 2001/844/ЕЦ, ЕЦСЦ, Еуратом од 29. новембра 2001. о измјенама и допунама интерног пословника², како је предвиђено чланком 18 тачка (а) Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 те их стога не треба објављивати. Ове мјере треба донијети одвојено путем одлуке насловљене на државе чланице.

(3) Уредба (ЕЦ) бр. 300/2008 се у потпуности примјењује од датума наведеног у правилима за спровођење донесеним у складу с поступцима из члана 4. став 2 и став 3 те Уредбе, али најкасније 29. априла 2010.

Ова уредба би стога требало да се примјењује од 29. априла 2010. како би се ускладила примјена Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 и њезиних аката о спровођењу.

---

¹ SL L 97, 9.4.2008, str. 72.

² SL L 317, 3.12.2001, str. 1.

- (4) Уредбе Комисије (ЕЦ) бр. 1217/2003 од 4. јула 2003. којом се прописују заједнички захтјеви у погледу националних програма контроле квалитета у области безбједности цивилног ваздухопловства¹, (ЕЦ) бр. 1486/2003 од 22. августа 2003. којом се прописују поступци за спровођење инспекција од стране Комисије у области безбједности цивилног ваздухопловства², (ЕЦ) бр. 1138/2004 од 21. јуна 2004. о увођењу заједничке дефиниције критичних дијелова безбједносних зона ограниченог приступа на аеродромима³ и (ЕЦ) бр. 820/2008 од 8. августа 2008. којом се утврђују мјере за спровођење заједничких основних стандарда за безбједност ваздухопловства⁴, од којих су све спровеле Уредбу (Е) бр. 2320/2002 Европског парламента и Вијећа од 16. децембра 2002. којом се успостављају заједничка правила у области безбједности цивилног ваздухопловства⁵ и стога их треба поништити.
- (5) Чланак 18. Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 дозвољава да, без обзира на опште правило да је Комисија дужна да објави мјере које имају непосредан утицај на путнике, одређене мјере које садрже информације осјетљиве по безбједност ваздухопловства могу бити повјерљиве у складу с Одлуком Комисије 2001/844/ЕЦ, ЕЦСЦ Еуратом од 29. новембра 2001. о измјенама и допунама интерног пословника, и да се стога не објављују. Ове мјере треба донијети одвојено путем одлуке насловљене на државе чланице. Онај дио Одлуке који садржи осјетљиве безбједносне мјере и поступке не би требало објавити, а исти треба ставити на располагање искључиво операторима и субјектима с легитимним интересом. Такве мјере укључују, нарочито, одређене детаљне поступке и изузећа од тих поступака, који се односе на начин на који се ваздухоплови, возила, лица, пртљаг, пошта и терет контролирају при уласку у или унутар безбједносних зона ограниченог приступа, као и на техничке спецификације за опрему којом се врши контрола (*сцреенинг*).
- (6) Мјере утврђене овом уредбом су у складу с мишљењем Одбора за безбједност цивилног ваздухопловства установљеног чланом 19. став 1 Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ

Члан 1.

Овом уредбом утврђују се детаљне мјере за спровођење заједничких основних стандарда за заштиту цивилног ваздухопловства од аката незаконитог ометања који угрожавају безбједност цивилног ваздухопловства и опћих мјера којим се допуњују заједнички основни стандарди.

---

¹ SL L 169, 8.7.2003, str. 44.

² SL L 213, 23.8.2003, str. 3.

³ SL L 221, 22.6.2004, str. 6.

⁴ SL L 221, 19.8.2008, str. 8.

⁵ SL L 355, 30.12.2002, str. 1.

Члан 2.

Правила за спровођење

1. Мјере из члана 1. утврђене су Прилогом.
2. У складу с чланом 10. став (1) Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008, национални програми безбједности цивилног ваздухопловства обавезно обухватају ову уредбу.

Члан 3.

Ступање на снагу

Ова уредба ступа на снагу и важи од 20. дана од дана објављивања у *Службеном листу Европске уније*.

Ова уредба је у цјелости обвезујућа и непосредно примјењива у свим државама чланицама.

У Бриселу, 30. јуна 2010.

За Комисију

Предсједник

José Manuel BARROSO

ПРИЛОГ

Прилог Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010¹ мијења се и допуњује како слиједи:

А. У поглављу 4, додаје се тачка 4.1.1.2 (ц):

‘(ц) пси за откривање експлозива у комбинацији с тачком (а).’

В. У поглављу 4, додаје се тачка 4.1.1.9:

‘4.1.1.9 Пси за откривање експлозива могу се користити искључиво као допунско средство провјере.’

С. У поглављу 4, додаје се тачка 4.1.2.3 (д):

‘(д) пси за откривање експлозива у комбинацији с тачком (а).’

Д. У поглављу 5, додаје се тачка 5.1.1 (е):

‘(е) пси за откривање експлозива.’

Е. У поглављу 12, додаје се тачка 9:

‘12.9. ПСИ ЗА ОТКРИВАЊЕ ЕКСПЛОЗИВА

12.9.1. Општи принципи

12.9.1.1. Пас за откривање експлозива (ЕДД) у стању је да открије и покаже назначене и веће појединачне количине експлозивног материјала.

12.9.1.2. Откривање не зависи од облика, положаја или оријентације експлозивних материјала.

12.9.1.3. ЕДД даје упозорење, у облику пасивног одговора, када открије експлозивне материјале из Прилога 12-Д посебне одлуке Комисије.

12.9.1.4. ЕДД и његов водич могу се користити за сигурносну провјеру (*сцреенинг*) ако су оба одобрени засебно и у комбинацији као тим.

12.9.1.5. ЕДД и његов водич дужни су проћи уводну и периодичну обуку с циљем да се науче и одржавају неопходне вјештине, и да, кад је могуће, науче додатне вјештине.

12.9.1.6. За добијање одобрења, ЕДД тим, који се састоји од пса за откривање експлозива и његовог водича, дужан је успјешно проћи курс стручног оспособљавања.

12.9.1.7. ЕДД тим добија одобрење од или у име надлежног органа у складу с Прилогом 12-Е и 12-Ф посебне одлуке Комисије.

12.9.1.8. Након што добију одобрење од надлежног органа, ЕДД тим се може користити за сигурносну провјеру по методи слободне потраге или методи откривања експлозива по прикупљеном мирису.

12.9.2. Стандарди за ЕДД

12.9.2.1. Захтјеви у вези успјешности ЕДД пса утврђени су у Прилогу 12-Д посебне одлуке Комисије.

---

¹ SL L 55, 5.3.2010, str. 1

12.9.2.2.ЕДД тим који се користи за провјеру лица, кабинског пртљага, предмета које носе лица која нису путници, возила, ваздухоплова, залиха за кориштење током лета и залиха аеродрома, те безбједносних зона ограниченог приступа на аеродрому, обавезно испуњава **стандард 1** детекције.

12.9.2.3.ЕДД тим који се користи за провјеру предатог пртљага, поште и материјала ваздушног пријевозника, терета и поште, обавезно испуњава **стандард 2** детекције.

12.9.2.4.ЕДД тим који је одобрен за откривање експлозивних материјала путем методе откривања по прикупљеном мирису може се користити искључиво за провјеру терета и ни за једну другу област из **стандарда 2**.

12.9.2.6.ЕДД који се користи за провјеру експлозивних материјала опремљен је одговарајућим средствима која омогућавају јединствену идентификацију тог ЕДД.

12.9.2.7.У извршавању дужности откривања експлозива, ЕДД је увијек у пратњи водича који има одобрење за рад с тим ЕДД псом.

12.9.2.8.ЕДД који је одобрен за рад по методи слободне потраге има само једног водича. Један водич може имати одобрење да води највише два ЕДД пса.

12.9.2.9.ЕДД који је одобрен за рад по методи откривања експлозива по прикупљеном мирису може имати највише два водича.

12.9.3. Захтјеви у вези стручног оспособљавања

Опште обвезе при стручном оспособљавању

12.9.3.1.Стручно оспособљавање ЕДД тима укључује теоријску и практичну обуку, те обуку на радном мјесту.

12.9.3.2.Садржај курсева стручног оспособљавања утврђује или одобрава надлежни орган.

12.9.3.3.Стручно оспособљавање изводи надлежни орган, или се изводи у име надлежног органа, помоћу инструктора који су квалифицирани према тачки 11.5 Прилога Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010.

12.9.3.4.Пси који се оспособљавају за откривање експлозива користе се само за ту намјену.

12.9.3.5.Током обуке користе се тренажна помагала која представљају експлозивне материјале.

12.9.3.6.У циљу спречавања контаминације, обуку су дужна проћи сва лица која рукују тренажним помагалима.

Уводна обука за ЕДД тимове

12.9.3.7.ЕДД тим подлијеже уводној обуци која се заснива на критеријима утврђеним у тачки 12.9.3 посебне одлуке Комисије.

12.9.3.8.Уводна обука за ЕДД обухвата практичну обуку у предвиђеном радном окружењу.

Периодична обука за ЕЕД тимове

12.9.3.9.ЕДД и водич дужни су испунити захтјеве у вези периодичних обука, појединачно и у комбинацији као тим.

12.9.3.10.Периодичном обуком одржавају се постојеће вјештине које су се захтијевале уводном обуком, као и вјештине које су стечене у складу с достигнућима из области безбједности.

12.9.3.11.Периодична обука за ЕДД тим изводи се у интервалима од најмање сваких 6 седмица. Периодична обука траје најмање 4 сата за сваки шестоседмични период.

12.9.3.12.Тачка 11 се не примјењује у случају када се ЕДД најмање једном тједно подвргава обуци из препознавања свих материјала наведених у Прилогу 12-Д посебне одлуке Комисије.

Евиденција о обуци ЕДД тимова

12.9.3.13.Евиденција о уводном и периодичној обуци ЕДД пса и његовог водича чува се најмање на период трајања њиховог уговора о раду, и на захјев се даје на увид надлежном органу.

Радна обука ЕДД тимова

12.9.3.14.Када се распореди на послове безбједносне провјере, ЕДД се подвргава радној обуци с циљем испуњавања нивоа успјешности из Прилога 12-Д посебне одлуке Комисије.

12.9.3.15.Радна обука се изводи стално и насумично током периода у којем је ЕДД распоређен на радне задатке, и њом се оцјењује успјешност ЕДД пса у откривању помоћу одобрених тренажних помагала.

12.9.4. Поступак одобравања

12.9.4.1. У поступку одобравања обавезно се врши оцјењивање сљедећих вјештина:

- a) способност ЕДД пса да задовољи ниво успјешности откривања из Прилога 12-Д посебне одлуке Комисије;
- b) способност ЕДД пса да пасивно покаже присуство експлозивних материјала;
- c) способност ЕДД пса и његовог/његових водича да ефективно дјелују као тим; и
- d) способност водича да правилно води ЕДД пса, те да на одговарајући начин тумачи и одговара на реакцију ЕДД пса на присуство експлозивног материјала.

12.9.4.2.У поступку одобравања мора се симулирати свако радно окружење у којем ради ЕДД тим.

12.9.4.3.ЕДД тим је дужан успјешно завршити оспособљавање у сваком од радних окружења за које се тражи одобрење.

12.9.4.4.Поступци одобравања се изводе у складу с Прилозима 12-Е и 12-Ф посебне одлуке Комисије.

12.9.4.5.Свако одобрење важи највише 12 мјесеци.

12.9.5. Контрола квалитета

12.9.5.1. ЕДД тим подлијеже мјерама контроле квалитета утврђеним у Прилогу 12-Г посебне одлуке Комисије.

12.9.6. Методологија безбједносне провјере

Додатни детаљни захтјеви се наведени у посебној одлуци Комисије.'

ДОДАТАК V

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) бр. 983/2010

од 3. новембра 2010.

о измјенама и допунама Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 о утврђивању детаљних мјера за спровођење заједничких темељних стандарда у области безбједности цивилног ваздухопловства

(Текст од значаја за ЕЕА)

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА,

Имајући у виду Уговор о функционирању Европске уније,

Имајући у виду Уредбу (ЕЦ) бр. 300/2008 Европског парламента и Вијећа од 11. марта 2008. о успостављању заједничких правила у области безбједности цивилног ваздухопловства којом се поништава Уредба (ЕЦ) бр. 2320/2002¹ а посебно њезин члан 4, став 3,

С обзиром да:

- (1) У складу с Уредбом Комисије (Ец) бр. 272/2009 од 2. априла 2009. о допуњавању заједничких основних стандарда за безбједност цивилног ваздухопловства утврђених Анексом Уредбе (ЕЦ) бр. 300/2008 Европског парламента и Вијећа², Комисија признаје еквивалентност стандарда из области безбједности ваздухопловства у трећим државама под условом да се испоштују критерији утврђени том уредбом.
- (2) је Комисија потврдила да Сједињене Америчке Државе испуњавају критерије утврђене у Дијелу Е Анекса Уредбе (ЕЦ) бр. 272/2009.
- (3) би Комисија требало да без одлагања обавијести надлежне државне власти одговорне за безбједност ваздухопловства ако посједује информације које указују да безбједности стандарди које примјењује трећа земља и који имају значајан утицај на укупни ступањ безбједности ваздухопловства у Унији нису више еквивалентни заједничким основним стандардима за безбједност ваздухопловства.
- (4) Надлежне власти држава чланица треба одмах обавијестити када Комисија посједује вјеродостојне информације о активностима предузетим ради поновног успостављања еквивалентности релевантних стандарда из области безбједности ваздухопловства укључујући компензационе мјере које примјењује трећа земља.
- (5) би, према томе, требало извршити одговарајуће измјене и допуне Уредбе (ЕУ) бр.

---

¹ SL L 97, 9.4.2008, str. 72.

² SL L 91, 3.4.2009, str. 7.

185/2010¹.

(6) су мјере утврђене овом уредбом у складу с мишљењем Одбора за безбједност цивилног ваздухопловства,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ:

Члан 1.

Анекс Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 мијења се и допуњује како је утврђено у Прилогу ове уредбе.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу 01. априла 2011.

Члан 3.

Ова уредба је у цјелости обвезујућа и директно примјењива у свим државама чланицама.

У Бриселу, 3. новембар 2010.

За Комисију

Предсједник

José Manuel BARROSO

---

¹ SL L 55, 5.3.2010, str. 1.

ПРИЛОГ

Анекс Уредбе (ЕУ) бр. 185/2010 мијења се и допуњује како слиједи:

(1) У поглављу 3, Прилог 3-Б, додају се сљедећи унос и сљедећи други и трећи

подставак:

‘Сједињене Америчке Државе

Комисија је дужна да без одлагања обавијести надлежне органе држава чланица ако посједује информације које указују да безбједносни стандарди које примјењује трећа земља и који имају значајан утицај на укупне нивое безбједности зракопловства у Унији нису више еквивалентни заједничким темељним стандардима Уније.

Надлежни органи држава чланица одмах се обавјештавају када Комисија посједује информације о активностима, укључујући компензационе мјере, које потврђују да је поново успостављена еквивалентност релевантних безбједносних стандарда које примјењује трећа земља.’

(2) У поглављу 4, Прилог 4-Б, додају су сљедећи унос и сљедећи други и трећи

подставак:

‘Сједињене Америчке Државе

Комисија је дужна да без одлагања обавијести надлежне органе држава чланица ако посједује информације које указују да безбједносни стандарди које примјењује трећа земља и који имају значајан утицај на укупне нивое безбједности ваздухопловства у Унији нису више еквивалентни заједничким темељним стандардима Уније.

Надлежни органи држава чланица одмах се обавјештавају када Комисија посједује информације о активностима, укључујући компензационе мјере, које потврђују да је поново успостављена еквивалентност релевантних безбједносних стандарда које примјењује трећа земља.’

(3) У поглављу 5, Прилог 5-А, додају су сљедећи унос и сљедећи други и трећи

подставак:

‘Сједињене Америчке Државе

Комисија је дужна да без одлагања обавијести надлежне органе држава чланица ако посједује информације које указују да безбједносни стандарди које примјењује трећа земља и који имају значајан утицај на укупни степен безбједности ваздухопловства у Унији нису више еквивалентни заједничким темељним стандардима Уније.

Надлежни органи држава чланица одмах се обавјештавају када Комисија посједује информације о активностима, укључујући компензационе мјере, које потврђују да је поново успостављена еквивалентност релевантних безбједносних стандарда које примјењује трећа земља.’